

The Decline of U.S. Soft Power with Emphasis on the Trump Era: Evidence and Consequences

Seyed Mohammadreza Mousavi¹✉^{ID}, Abbas Ali Talebi²^{ID}

1. Assistant Professor, Department of Islamic Studies, Kermanshah University of Technology, Kermanshah, Iran. Email: smr.mousavi@kut.ac.ir

2. Associate Professor, Department of Political Science and International Relations, Savadkouh Branch, Islamic Azad University, Savadkouh, Iran. Email: talebi@iac.ac.ir

ARTICLE INFO

Article type:
Research Paper

Article history:

Received: July 1, 2025

Revised: April 30, 2026

Accepted: April 30,
2026

Published: April 30,
2026

Keywords:

Soft Power
Unilateralism in Foreign
Policy Media Public
Opinion

Abstract

In recent decades, shifts in the nature of power within the international system have increased the importance of soft power dimensions alongside hard power tools. This research, employing a descriptive-analytical approach and focusing on the concept of soft power as the ability to attract and exert non-coercive influence, examines the factors contributing to the decline of U.S. soft power and the acceleration of this trend during Donald Trump's presidency. Findings indicate that a combination of domestic and international factors has played a role in the erosion of U.S. soft power. Among domestic factors are the declining appeal of the American way of life, heightened social polarization, the weakening of democratic principles, restrictions on civil liberties, and diminished trust in the media. On the international front, factors such as unilateralism, withdrawal from international agreements and institutions, reduced global acceptance, and aggressive behaviors have been influential. The Trump era, marked by the promotion of divisive rhetoric, unilateral approaches, populist policies, and anti-immigration measures, exacerbated and deepened this decline. As a result, the United States' international standing weakened, and its capacity for influence and coalition-building became constrained. Ultimately, the revival of U.S. soft power depends on domestic reforms, a return to multilateralism, and constructive management of competition with emerging powers.

How to cite: Mousavi, S. M. and Talebi, A. (2026). The Decline of U.S. Soft Power with Emphasis on the Trump Era: Evidence and Consequences. *Geography and Regional Planning*, 16 (62),404-424. <https://doi.org/10.22034/jgeoq.2026.572790.4411>

© Author(s) retain the copyright and full publishing rights
Education

DOI: <https://doi.org/10.22034/jgeoq.2026.572790.4411>

Publisher: Qeshm Institute of Higher

Introduction

In the contemporary international order, power has become increasingly inextricably linked to soft power resources—capacities that shape the conduct of actors through cultural appeal, legitimate political values, and credible foreign policy, rather than through military or economic compulsion. Joseph Nye conceptualizes this as the "third dimension of power," defining it as an actor's ability to persuade, attract, and influence others through non-coercive means. By leveraging cultural, normative, and behavioral attractions, soft power facilitates the long-term enhancement of a state's influence within the international system. Notwithstanding the United States' historical hegemony in harnessing this dimension, recent developments—including protracted warfare, the rise of systemic competitors, and the depletion of social capital—have signaled a diminution in America's normative attraction. Using the Trump presidency as a catalyst, this research interrogates the mechanisms driving the decline of U.S. soft power, illustrating how the convergence of domestic and international variables has constrained Washington's capacity for persuasion and alliance-building. This theoretical study applies Nye's soft power framework to the subject matter, adopting a descriptive-analytical

Methodology

Methodologically, this study is grounded in a descriptive-analytical approach, designed to bridge the gap between theoretical constructs and empirical observations regarding the decline of American normative attraction. The research utilizes a qualitative design, drawing upon secondary data collected through systematic library research and digital document retrieval. By synthesizing diverse datasets—ranging from academic monographs and peer-reviewed literature to contemporary digital archives and policy reports—the study constructs a robust analytical framework to evaluate how the convergence of domestic and systemic factors has constrained Washington's capacity for persuasion and alliance-building.

Results and Discussion

The file's findings indicate that the decline of U.S. soft power, accelerated during the Trump presidency, resulted from a combination of domestic and international factors. Domestically, the appeal of the American way of life diminished due to intense social polarization, the erosion of democratic principles and civil liberties, a decline in trust in the media (exacerbated by Trump's

labeling of independent media as "enemies of the people"), and the deepening of economic and racial divides. Internationally, Trump's unilateralism, withdrawal from multilateral agreements and institutions (such as the Paris Agreement, the UN Human Rights Council, and the JCPOA), aggressive trade policies, anti-immigration measures (e.g., the "Muslim ban" and family separations), and populist, divisive rhetoric undermined the legitimacy and moral authority of the United States. Consequently, these factors led to a sharp decline in global public opinion and trust in U.S. leadership, reduced the country's coalition-building capacity, and created opportunities for rising powers like China and Russia to present alternative governance models, ultimately signaling a transition from a unipolar to a more complex, multipolar world order.

Conclusion

The results show that the Trump presidency significantly accelerated the pre-existing decline of U.S. soft power through a combination of domestic and international factors. Domestically, the erosion of democratic principles, restrictions on civil liberties, intensified social and racial polarization, the loss of trust in media due to Trump's systematic attacks labeling them "enemies of the people," and the diminished appeal of the American way of life weakened the country's internal attractiveness. Internationally, unilateralism, withdrawal from major treaties and institutions (such as the Paris Agreement, UNESCO, and the JCPOA), anti-immigration policies including the "Muslim ban" and family separations, and aggressive, transactional foreign policies damaged America's global legitimacy. These actions led to a sharp drop in global public confidence in U.S. leadership—evidenced by Pew and Gallup surveys—reduced America's coalition-building capacity, and created strategic space for rising powers like China and Russia, ultimately shifting the international system from unipolarity toward a more competitive multipolar order.

Ethical considerations

Following the principles of research ethics

The authors have observed the principles of ethics in conducting and publishing this scientific research, and this is confirmed by all of them.

Data Availability Statement

Data available on request from the authors.

Acknowledgements

First author: Preparation of samples, conducting experiments and collecting data, performing calculations, statistical analysis of data, analysis and interpretation of information and results, preparing a draft of the article.

Second author: Preparation of samples, conducting experiments and collecting data, performing calculations, statistical analysis of data, analysis and interpretation of information and results, preparing a draft of the article.

Ethical Considerations

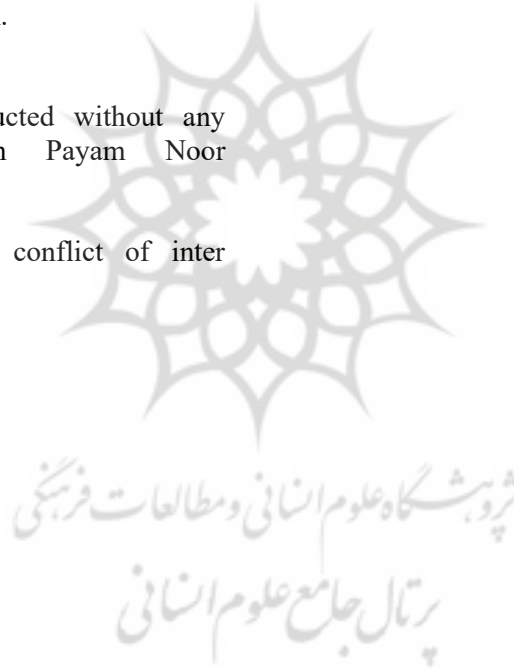
The authors affirm that they have adhered to ethical research practices, avoiding plagiarism, misconduct, data fabrication or falsification, and have provided their consent for this article's publication.

Funding

This research was conducted without any financial support from Payam Noor University.

Conflict of Interest

The authors declare no conflict of inter

انجمن ژئوپلیتیک ایران

فصلنامه جغرافیا و برنامه ریزی منطقه‌ای

شاپا چاپی: ۶۴۶۲-۲۲۲۸ شاپا الکترونیکی: ۲۱۱۲-۲۷۸۳

Homepage: <https://www.jgeoqeshm.ir/>

افول قدرت نرم امریکا با تاکید بر دوره ترامپ: شواهد و پیامدها

سید محمدرضا موسوی^۱✉، عباسعلی طالبی^۲

۱. استادیار گروه معارف اسلامی دانشگاه صنعتی کرمانشاه، کرمانشاه، ایران. رایانامه: smr.mousavi@kut.ac.ir

۲. دانشیار، گروه علوم سیاسی و روابط بین الملل، واحد سوادکوه، دانشگاه آزاد اسلامی، سوادکوه، ایران. رایانامه: talebi@iac.ac.ir

چکیده	اطلاعات مقاله
<p>در دهه‌های اخیر، تحول در ماهیت قدرت در نظام بین‌الملل، موجب افزایش اهمیت ابعاد نرم قدرت در کنار ابزارهای سخت شده است. این پژوهش با رویکردی توصیفی-تحلیلی و با تمرکز بر مفهوم قدرت نرم به‌عنوان توانایی جذب و تأثیرگذاری غیراجباری، به بررسی عوامل مؤثر بر افول قدرت نرم آمریکا و شتاب این روند در دوره ریاست‌جمهوری دونالد ترامپ می‌پردازد. یافته‌ها حاکی از آن است که مجموعه‌ای از عوامل داخلی و خارجی در افول قدرت نرم ایالات متحده نقش داشته‌اند. از جمله عوامل داخلی می‌توان به کاهش جذابیت سبک زندگی آمریکایی، تشدید قطبی‌سازی اجتماعی، تضعیف اصول دموکراتیک، تحدید آزادی‌های مدنی و کاهش اعتماد به رسانه‌ها اشاره کرد. در بعد خارجی نیز عواملی مانند یک‌جانبه‌گرایی، خروج از توافقات و نهادهای بین‌المللی، کاهش مقبولیت جهانی و رفتارهای تهاجمی مؤثر بوده‌اند. دوره ترامپ با ترویج گفتمان‌های تفرقه‌افکن، رویکردهای یک‌جانبه‌گرایانه، سیاست‌های پوپولیستی و ضد مهاجرتی، به تشدید و تعمیق این افول دامن زد و در نتیجه، جایگاه بین‌المللی آمریکا تضعیف و ظرفیت تأثیرگذاری و ائتلاف‌سازی آن محدود شد. در نهایت احیای قدرت نرم آمریکا در گرو اصلاحات داخلی، بازگشت به چندجانبه‌گرایی و مدیریت سازنده رقابت با قدرت‌های نوظهور ارزیابی می‌شود.</p>	<p>نوع مقاله: مقاله پژوهشی</p> <p>تاریخ دریافت: ۱۰ تیر ۱۴۰۴ تاریخ بازنگری: ۱۵ مهر ۱۴۰۴ تاریخ پذیرش: ۱۰ اردیبهشت ۱۴۰۵ تاریخ انتشار: ۱۰ اردیبهشت ۱۴۰۵</p> <p>کلیدواژه‌ها: قدرت نرم، سیاست خارجی، یک‌جانبه‌گرایی، رسانه، افکار عمومی</p>

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

استناد: موسوی، سید محمدرضا و طالبی، عباسعلی. (۱۴۰۵). افول قدرت نرم امریکا با تاکید بر دوره ترامپ: شواهد و پیامدها. *جغرافیا و برنامه‌ریزی منطقه‌ای*، ۱۶(۶۲)، ۴۰۴-۴۲۴. DOI:10.22034/jgeoq.2026.572790.4411

© نویسندگان.

ناشر: موسسه آموزش عالی قشم

مقدمه

قدرت در نظام بین‌الملل معاصر بیش از گذشته به منابع قدرت نرم گره خورده است؛ منابعی که بدون اجبار نظامی / اقتصادی از طریق جذابیت فرهنگی، ارزشهای سیاسی معتبر و سیاست خارجی مشروع، رفتار دیگران را شکل می‌دهند. جوزف نای این ظرفیت را بعد سوم قدرت یعنی قدرت نرم نامیده است. این قدرت به توانایی یک بازیگر برای اقناع، جذب و اثرگذاری بر دیگران بدون اجبار و تهدید اشاره دارد؛ قدرتی که بر جذابیت‌های فرهنگی، ارزشی و رفتاری تکیه دارد و در درازمدت می‌تواند جایگاه و نفوذ یک کشور را در نظام بین‌الملل تقویت کند. با وجود برتری تاریخی ایالات متحده در بهره‌گیری از این ظرفیت، تحولات دو دهه اخیر از جنگ‌های پرهزینه تا ظهور رقبا و فرسایش سرمایه اجتماعی - نشانه‌های کاهش جذابیت هنجاری آمریکا را آشکار کرده‌است. این پژوهش با تمرکز بر دروره ترامپ به مثابه یک شتاب دهنده می‌کوشد سازوکارهای افول قدرت نرم آمریکا را واکاوی کند و نشان دهد چگونه ترکیب عوامل داخلی و خارجی، همزمان ظرفیت اقناع و ائتلاف سازی و آشننگتن را محدود ساخته است. پژوهش حاضر از نوع نظری می‌باشد که در آن از نظریه قدرت نرم جوزف نای به منظور تجزیه و تحلیل موضوع پژوهش به کار گرفته شده است. رویکرد پژوهش نیز توصیفی - تحلیلی است و روش جمع‌آوری داده‌ها و اطلاعات نیز کتابخانه‌ای و اینترنتی می‌باشد.

۱- پیشینه تحقیق

الف: تحقیقات داخلی

رجایی (۱۴۰۴) در مقاله‌ای با عنوان ((سیاست خارجی دولت اول ترامپ؛ رویکردانی جمهوریخواهان از بین‌الملل گرایی))، به این نتیجه رسید که رویکردانی از بین‌الملل گرایی شدیدترین ضربه را به مشروعیت و اعتبار آمریکا وارد کرده‌است. کریمی فرد (۱۴۰۳)، در مقاله‌ای با عنوان ((ترامپیسم و چشم انداز آن؛ تشدید بحران هویتی لیبرال دموکراسی و انحطاط ارزش‌های بنیادین آمریکایی در دوران ریاست جمهوری ترامپ)) ترامپیسم ر به عنوان پدیده پوپولیستی، محصول بحران‌های ساختاری وایدئولوژیک لیبرال دموکراسی معرفی کرده‌است.

طالبی، مرادی، پیری و جلالی (۱۴۰۲) در مقاله‌ای با عنوان ((بررسی مولفه‌های تاثیر گزار بر قدرت نرم آمریکا))، افول نسبی قدرت نرم آمریکا را یک امر تدریجی و بازگشت احتمالی قدرت نرم آمریکا به جایگاه قبلی و توانایی حفظ اعتبار و مشروعیت گذشته در کوتاه مدت محتمل به نظر نمی‌رسد. رجایی (۱۴۰۲) در مقاله‌ای با عنوان ((ریاست جمهوری اول: رویکرد تولیدمحور و گرایش به بین‌الملل گرایی)) استدلال می‌کند که بین‌الملل گرایی تهاجمی این دولت، به جای تقویت نفوذ جهانی آمریکا، به آسیب‌پذیری و تضعیف اعتبار این کشور در صحنه بین‌الملل انجامید. دهشیری (۱۳۹۷) در مقاله‌ای با عنوان «افول قدرت نرم آمریکا: دلایل و پیامدها»، عوامل درونزاد و برونزاد این افول را بررسی کرده و نتیجه می‌گیرد که این روند، حاصل فرآیند بلندمدت عملکرد دستگاه سیاست خارجی آمریکا است. دلیرپور (1391) در پژوهشی با عنوان ((زوال قدرت نرم ایالات متحده آمریکا)) ادعا می‌کند که افول قدرت نرم آمریکا معلول تضادهای درونی و تلاش برای عادی‌انگاری آن بوده است.

ب: تحقیقات خارجی

اسمیت (۲۰۲۳) در کتاب خود با عنوان ((جهانی سازی مجدد: استراتژی جدید واشنگتن²)) به تحلیل تغییر پارادایم در دیپلماسی آمریکا پرداخته‌است. وی استدلال می‌کند که دولت آمریکا، با محور قرار دادن «رقابت استراتژیک»، به بازتعریف بنیادین روابط خود با متحدان و رقبا پرداخت، که پیامدهای زیادی برای نظم لیبرال بین‌الملل به همراه داشت. جمیز و براوان³ در مقاله‌ای با عنوان ((

¹ .smith

² . The Re-globalization Washington's New Strategy

³ . Jones & Brown

باز تعریف دولت - ملت در سیاست خارجی امریکا)) نشان می‌دهند که چگونه شعار «اول آمریکا» به یک اصل راهبردی کلیدی در تمامی ابعاد دیپلماسی، تجارت و امنیت ملی این کشور تبدیل شد و تأثیر مستقیمی بر کاهش قدرت نرم این کشور گذاشت. کارتاس و گیل یک^۱ (۲۰۲۲)، در مقاله‌ای با عنوان «قدرت نرم ایالات متحده و تأثیر ترامپ بر آن»، به بررسی وضعیت قدرت نرم آمریکا قبل و بعد از به قدرت رسیدن ترامپ پرداخته‌اند. یافته نشان می‌دهد افول قدرت نرم آمریکا قبل از به قدرت رسیدن ترامپ به دلایلی از جمله نگاه قهری به سیاست خارجی آغاز شده بود. اما شخصیت ترامپ به دلیل غیر قابل پیش بینی و متناقض بودن و سیاست اول آمریکا به تصویر امریکا آسیب رسانده است. تراک توس جودیت^۲ (۲۰۲۰)، در مقاله‌ای تحت عنوان ((مقایسه استفاده از قدرت نرم روسیه، چین و آمریکا: با رویکردی جدید)) ضمن مقایسه تطبیقی قدرت نرم میان سه کشور مدعی است که چین در بازتولید قدرت نرم دست کم در برخی از حوزه‌ها پیشی گرفته است. نای^۳ (۲۰۱۹) در مقاله‌ای با عنوان ((دونالد ترامپ، و افول قدرت نرم امریکا)) دوره ترامپ را، بدترین دوره، در جهت افول قدرت نرم آمریکا بوده و اقدامات وی قدرت نرم امریکا را فرسوده کرده است. تنها ۳۰ درصد از مخاطبانی که از ۱۳۴ کشور در نظرسنجی مؤسسه گالوپ شرکت کرده بودند، دیدگاه خوش بینانه‌ای نسبت به ایالات متحده در دوره ترامپ، دارند که این میزان در مقایسه با دوران اوباما، حدود ۲۰ درصد با افول مواجه شده است. راق^۴ (۲۰۱۶)، در پژوهشی با عنوان ((قدرت نرم آمریکا و دیپلماسی عمومی در جهان عرب)) قدرت نرم آمریکا را در کشورهای عربی مورد پژوهش قرار داده است. ارزیابی افکار عمومی نشان می‌دهد که اکثر اعراب منتقد سیاست خارجی آمریکا بوده و بسته‌های فرهنگی و آموزشی آمریکا دیگر اعتبار سابق را ندارند. مقاله حاضر نسبت به پژوهش‌های پیشین (نوع آوری و تمایز) از دو جهت متمایز است: ۱- تمرکز خاص بر دوره ریاست جمهوری دونالد ترامپ به عنوان یک لحظه گسست^۵ در تاریخ قدرت نرم آمریکا ۲- استفاده نظام‌مند از داده‌های کمی مؤسسات معتبر بین‌المللی (مانند پیو) برای پشتیبانی از تحلیل‌های کیفی، رویکردی که در مقالات قبلی کمتر مورد توجه قرار گرفته است.

۲. چارچوب نظری؛ قدرت نرم

در مارس ۱۹۹۰ اصطلاح قدرت نرم برای نخستین بار توسط نای در پژوهشی تحت عنوان ((گمراه کنندگی استعاره انحطاط)) در نشریه ((آتلانتیک)) مطرح و به عنوان یک مفهوم جدید مورد توجه حوزه روابط بین‌الملل قرار گرفته است. نای در کتاب ((مقید به رهبری))، ماهیت در حال تغییر قدرت امریکایی^۶، ضمن تقسیم قدرت به سخت و نرم و تغییر ماهیتی آن به تبیین شاخصه‌های آن پرداخت. قدرت سخت بر شالوده توانایی‌های اقتصادی و نظامی و قدرت نرم بر توانایی کسب چیزی است که از طریق جذب به جای اجبار به کار می‌رود. این قدرت توانایی بالایی از طریق اقناع و متقاعد سازی در همراه سازی افکار عمومی دارد. منابع و شاخصه‌های قدرت نرم همواره ثابت نبوده و همیشه با تحول بسترها و شرایط، آنها نیز تغییر می‌یابند (Nye, 1990: 166). بیش از یک دهه بعد، نای در سال ۲۰۰۴، در اثر دیگری خود با عنوان قدرت نرم: ابزارهای موفقیت در سیاست بین‌الملل^۷ مفهوم قدرت نرم را با جزئیات بیشتر تبیین و سپس مرزهای با قدرت سخت به وضوح بیشتر توضیح دهد. بر این اساس قدرت نرم یعنی داشتن قابلیت‌ها یا منابعی که می‌تواند در نتایج دلخواه تأثیر داشته باشد، اما در عصر اطلاعات، توزیع منابع قدرت در موضوعات مختلف بسیار تغییر کرده است. از طرفی، قدرت نرم یعنی اینکه دیگران را ترغیب کنیم همان چیزهایی را بخواهند که ما می‌خواهیم. قدرت نرم بر قابلیت شکل دادن به علایق دیگران تکیه دارد (Nye, 2008: 41). بر این اساس، قدرت نرم بر توانایی کلی ذهنی به ترجیحات دیگران استوار است و عمدتاً با مقوله‌های نامحسوس^۸ و ناملموس همچون جاذبه‌های فرهنگی،

1. KARTAS & Glik

2. Trunkos Judit

3. Nye

4. Rugh.

5. Breaking Point

6. Misleading Metaphor of Deadline

7. Bound to Lead

8. the changing nature of American power

9. soft Power, The mens to Success in World Politics

10. Mind

شخصیتی، ارزش‌ها و نهادهای سیاسی و سیاست‌های جذاب که مشروع تلقی می‌شوند مرتبط است به همین دلیل، برخلاف قدرت سخت، تأثیرگذاری منابع اساسی قدرت نرم، شدیداً ادراکی و وابسته به پذیرش از سوی مخاطبان دریافت کننده است. از نظر نای قدرت نرم هر کشور در اصل از سه منبع نشئت: ۱- فرهنگ، ۲- ارزش‌های سیاسی ۳- سیاست خارجی- Nye, 2008, 42. (51).

۳- سیر افول قدرت نرم امریکا تا دوره ترامپ

اندیشه افول قدرت نرم امریکا تاکنون روندهای مطالعاتی متفاوتی را طی کرده و تاکنون سه دوره تاریخی مهمی را پشت سر نهاده است.

دوره اول: افول نسبی قدرت: این دوره مطالعات بیشتر جنبه آینده پژوهشی داشته و عمدتاً بر نشانه‌های افول نسبی قدرت امریکا متمرکز بوده است پل کندی (۱۹۸۰) در کتاب «ظهور و افول قدرت‌های بزرگ» به تحلیل قدرت امریکا پرداخته است. به باور وی، اگرچه امریکا با بهره‌گیری از فناوری پیشرفته، قدرت نظامی و اقتصادی و دسترسی به بازارهای جهانی در موقعیت مساعدی قرار دارد، این وضعیت پایدار نخواهد ماند و به تدریج با چالش‌هایی مواجه خواهد شد. وی با تشبیه وضعیت امریکا به امپراتوری‌های گذشته، پیش‌بینی کرده که این کشور با افزایش هزینه‌های نظامی و رقابت فزاینده قدرت‌های دیگر، در نهایت با افول تدریجی روبرو شده و به یک قدرت معمولی تبدیل خواهد شد. (Kennedy, 1987)

دوره دوم: منطقه‌گرایی و چالش‌های جدید

در دوره دوم، محققانی مانند چارلز کوپچان و جی. آی. گارسیا (۲۰۰۶) بر پدیده منطقه‌گرایی به عنوان یک جریان فکری و سیاسی قدرتمند در عرصه سیاست خارجی تأکید کرده‌اند. این جریان با انتقاد از یکجانبه‌گرایی، نظامی‌گری افراطی و اتکا به مفاهیم کهنه امنیتی، بر لزوم تعامل چندجانبه و توجه به تحولات مناطق مختلف جهان تأکید دارند. این روند، به چالشی جدی برای قدرت‌های بزرگ از جمله امریکا تبدیل شده و موقعیت برتر آن را با تردید مواجه ساخته است. Kupchan & Garcia (2006).

دوره سوم: سیاست‌های یکجانبه و تشدید بحران

با روی کار آمدن دولت ترامپ و اتخاذ سیاست‌های یکجانبه، روند افول قدرت امریکا شدت بیشتری یافت. در این دوره، با تغییر مفاهیم امنیتی، تشدید اختلافات داخلی، تمرکز بر اقتصاد داخلی و گسترش مداخلات نظامی، قدرت امریکا در ابعاد مختلف (نرم، سخت و هوشمند) با بحران مواجه شد (Betley, 2017: 2). همچنین، فشار بر متحدان، بی‌توجهی به ساختارها و نهادهای بین‌المللی و عدم پایداری به تعهدات چندجانبه، به تضعیف موقعیت بین‌المللی امریکا انجامید (Bremmer, 2017).

۴. ابعاد درون‌زای افول قدرت نرم امریکا

با توجه به اینکه امریکا بیشترین امکانات و منابع قدرت نرم را در جهت انتشار ارزش‌های آمریکایی در اختیار دارد، لکن تغییرات حاصل شده در جذابیت ایالات متحده و تأثیری که این تغییرات می‌تواند بر دستاوردهای سیاسی بگذارد، موضوع ظهور و بروز امریکا ستیزی در جهان را منجر شده است که این موضوع تا حدودی سلطه قدرت سخت و ابزارهای وابسته به آنرا در سیاست خارجی امریکا فراهم نموده و علیرغم منابع بالقوه برای ایجاد جاذبه امریکا در عرصه جهانی، به دنبال تهاجمات گسترده در مناطق مختلف تا حد بسیاری از جذابیت آن کاسته است. بر همین اساس می‌توان مؤلفه‌هایی را برای افول قدرت نرم امریکا در نظر گرفت صاحب نظران و کارشناسان معمای افول قدرت نرم امریکا را افزون بر به چالش‌های پیش رو در ۲ بعد داخلی و خارجی بررسی می‌کنند:

۴-۱- سبک زندگی آمریکایی: از شکل‌گیری تا مقاومت‌های جهانی

مفهوم «سبک زندگی» از جمله موضوعاتی است که در دهه‌های اخیر، کانون توجه محققان، متفکران و رسانه‌ها قرار گرفته است. اگرچه به دلیل ماهیت بین‌رشته‌ای و گستردگی کاربرد آن در حوزه‌هایی همچون جامعه‌شناسی، روانشناسی، مطالعات فرهنگی و حتی سیاسی، ارائه تعریفی واحد و مورد توافق، همواره با دشواری و اختلاف نظر همراه بوده است (بورديو، ۱۹۸۴؛ گیدنز، ۱۹۹۱) این تعاریف مختلف و گاه متعارض، باعث شده «سبک زندگی» به مفهومی پیچیده و با کاربردهای متعدد در ادبیات علمی تبدیل شود. برای ریشه‌یابی این مفهوم، می‌توان به آرای «ماکس وبر» (۱۹۲۲) اشاره کرد که بر ارتباط بین طبقه اجتماعی و الگوهای مصرف و رفتار تأکید داشت. با این حال، این «آلفرد آدلر» (۱۹۲۷) بود که این عبارت را به صورت رسمی در روانشناسی معرفی کرد و بر سبک زندگی به عنوان الگویی که فرد برای پیگیری اهدافش برگزیده، تأکید نمود. پس از آن، این مفهوم در جامعه‌شناسی توسط اندیشمندانی چون «پیر بورديو» بسط داده شد. بورديو (۱۹۸۴) سبک زندگی را مجموعه‌ای نسبتاً منسجم از رفتارها و فعالیت‌ها می‌داند که فرد نه تنها برای تأمین نیازهای جاری، بلکه برای خلق «تمایز» و نمایش هویت خاص خویش در برابر دیگران به کار می‌برد. به بیان او، سبک زندگی نه تنها بازتاب ترجیحات و سلیقه فرد است، بلکه هویتی را که فرد برای خود می‌سازد، در نظر دیگران متجلی می‌کند (Giddens, 1991, 81). گسترش سبک زندگی آمریکایی به عنوان یک الگوی مسلط، نیازمند دو چیز بود: بازاری برای فروش محصولات و همچنین جوامعی که با الگوی مصرفی این محصولات، همذات‌پنداری کنند. در این راستا، «سبک زندگی آمریکایی» به عنوان نماد رفاه، آزادی فردی و مدرنیته، با پشتوانه عظیم رسانه‌ای و صنعت فرهنگ، طی برنامه‌ریزی دقیق، ابتدا به اروپا و سپس به سراسر جهان صادر شد. این فرآیند، بخشی از دیپلماسی عمومی و سیاست افزایش «نفوذ نرم» آمریکا محسوب می‌شد. (Nye, 2004) کشورهای اروپای غربی، با پذیرش سیاست‌های اقتصادی آمریکا مانند تجارت آزاد، به تدریج تحت تأثیر ارزش‌ها و الگوهای فرهنگی آن قرار گرفتند و سبک زندگی آمریکایی در این کشورها نفوذ و گسترش یافت. (Kirce, 1993) حتی کشورهای دریافت‌کننده کمک‌های اقتصادی و نظامی آمریکا نیز تحت تأثیر قابل توجهی از این سبک زندگی قرار گرفتند. با این حال، این گسترش فرهنگی همواره با مقاومت‌هایی روبرو بوده است. از یک سو، برخی جوامع به دلیل پایبندی به ارزش‌های فرهنگی، دینی و اجتماعی خود، در برابر این الگوی یکسان‌ساز مقاومت کرده‌اند (Tomlinson, 1999) از سوی دیگر، در خود جهان غرب نیز انتقادات زیادی به مصرف‌گرایی فراملی و پیامدهای زیست‌محیطی سبک زندگی آمریکایی وارد شده است. به نظر می‌رسد با ظهور قطب‌های اقتصادی و فرهنگی جدید، پدیده جهانی شدن و افزایش آگاهی‌های زیست‌محیطی و هویتی، انحصار آمریکا در تولید و صدور هنجارهای فرهنگی کاهش یافته است. شواهد نشان می‌دهد که الگوی واحد سبک زندگی آمریکایی دیگر از قدرت و جذابیت سابق برخوردار نیست و شاهد شکل‌گیری الگوهای ترکیبی و بومی شده در نقاط مختلف جهان هستیم. نمونه‌های زیادی از این مقاومت‌ها وجود دارد. برای مثال، در سال ۲۰۱۹، شهردار «بوداپست» به شکلی نمادین، یک ماشین قدیمی را زیر غلتک گذاشت و پلاک‌های خودروهایش را به نشانه اعتراض به تحریم محصولات آمریکایی، به رنگ قرمز درآورد. در همان سال، در جنوب غربی فرانسه، معترضان در یک سوپرمارکت به شکل نمادین خود را به مردن زده و لباس‌های خود را به نشانه خون به رنگ قرمز درآورد، جلوی تابلوی کوکاکولا دراز کشیدند در آلمان ده‌ها رستوران فروش کالاهایی مانند کُک، مارلبورو، بوربون و دیگر محصولات آمریکایی را تحریم کردند. هند، فعالان حقوق بشر خواستار تحریم محصولات آرایشی، زیورآلات و دیگر کالاهای آمریکایی شدند. در اندونزی، بنیادگرایان مسلمان خواستار حذف کالاهای آمریکایی از فروشگاه‌ها شدند. در سال ۲۰۲۰، جوانان عراقی نه تنها خواستار تحریم کالاهای آمریکایی شدند، بلکه به مغازه‌ها و شرکت‌های فروش کالاهای آمریکایی حمله کردند. مالزی نیز در واکنش به سیاست‌های ترامپ، بسیاری از رستوران‌های زنجیره‌ای آمریکایی را تحریم و بسیاری از شعبه‌های آنها را تعطیل کرد.

۴-۲- نقض اصول دموکراتیک و تهدید آزادیهای مدنی و حقوق بشر

یکی از اصلی‌ترین ارزش‌هایی که در لیبرال دموکراسی‌ها مورد تأکید است، آزادی‌های فردی و حقوق بشر است. حمایت از حقوق بشر و تعهد به اعلامیه جهانی، میثاقین و کنوانسیون‌های جهانی آن یکی از مهم‌ترین شعارها آمریکا در نظام بین‌الملل به حساب می‌آید. ایالات متحده همواره تلاش کرده تا نشان دهد پرچم صیانت و حمایت از حقوق بشر را در سطح جهان خود در دست دارد. این موضوع در طی دهه‌های متوالی زمینه دخالت‌های غیرقانونی آمریکا در نقاط مختلف جهان و تحدید حاکمیت ملی کشورها را فراهم ساخته است. با نگاهی به کارنامه و عملکرد دولت‌های مختلف آمریکا در حوزه حقوق بشر در سطح داخلی، منطقه‌ای و بین‌المللی مؤید این واقعیت است که اولاً در حوزه داخلی، نژادپرستی که در اشکال مختلفی چون تبعیض شغلی، آموزشی و نژادی علیه سیاهان، نقض حقوق شهروندی، وضعیت نامطلوب زندان‌ها و از عملکرد قابل دفاعی برخوردار نیست. تبعیض نژادی در آمریکا از سابقه دیرینه برخوردار بوده تاکنون صدها نفر مانند جورج فلوید (۲۵ می ۲۰۲۰ در میناپولیس) بروناتیلور (۱۳ مارس ۲۰۲۰ در کنتاکی)، اریگ گارنر (۱۷ ژوئیه ۲۰۱۴ در نیویورک)، مایکل برون (۹ اوت ۲۰۱۴ در میزوری)، تریون مارتین (۲۶ فوریه در فلوریدا)، فیلوند کاستیل (۶ ژوئیه ۲۰۱۶ در مینه سوتا)، سندرا بلانک (۱۳ ژوئیه ۲۰۱۷ در تگزاس) تنها نمونه‌هایی هستند که به دلیل تبعیض نژادی و خشونت پلیس در آمریکا رخ داده است. هر یک از این موارد به نوعی به جنبش‌های اجتماعی و اعتراضات گسترده‌ای منجر شده‌اند که خواستار عدالت و برابری نژادی بودند. در سطح منطقه‌ای، اقدامات ضد بشری آن در حوزه غرب آسیا، از جمله حمایت از جنایات رژیم صهیونیستی، کشتار مردم افغانستان، سوریه، یمن و در سطح بین‌المللی نیز اقدامات نقض حقوق بشر در زندان گوانتانامو، راه اندازی زندان‌های مخفی در اقصی نقاط جهان و نیز بی‌اعتنایی به کنوانسیون‌های حقوق بشر و خروج از شورای حقوق بشر نمونه‌هایی از کارنامه منفی آمریکا در حوزه حقوق بشر هستند که نشان می‌دهند این کشور نه تنها نمی‌تواند مدعی حمایت از حقوق انسان‌ها در سطح جهان باشد بلکه خود به واسطه این کارنامه ضعیف که آن را در ردیف نخستین دولت‌های ناقض حقوق بشر قرار می‌دهد، باید در مقام پاسخ‌گویی به افکار عمومی جهان برآید (مرکز پژوهش‌های مجلس، ۱۳۹۵: ۱). دوره ترامپ (۲۰۱۷ تا ۲۰۲۱) با مجموعه‌ای گسترده از موارد متعارض با حقوق بشر در داخل ایالات متحده و فراتر از مرزهای آن مانند سیاست‌های ضد مهاجرتی، تلاش برای اخراج پناهجویان و جداسازی اجباری اعضای خانواده‌ها، گسترش تنش‌های نژادی علیه جوامع رنگین‌پوست، تعارض با نهادها و برنامه‌های کنترل جمعیت به دلیل ممنوعیت سقط‌جنین، کاهش دسترسی خانواده‌های کم‌درآمد به خدمات بهداشتی به دلیل کاسته شدن بودجه خدمات درمانی، بی‌اعتبارسازی نهادهای بین‌المللی مانند دیوان بین‌المللی دادگستری از طریق تهدید و تحریم، و خروج از تعهدات و نهادهای بین‌المللی مثل سازمان بهداشت جهانی و شورای حقوق بشر بود-همراه بود در سخنرانی‌های متوالی خود اعلام کرد که شورای حقوق بشر با کشور ما دشمنی دارد (<https://www.mizanonline.ir/fa/news/4824096>)

دیده‌بان حقوق بشر در گزارشی اعلام کرد که ۱۰۰ روز نخست دولت دونالد ترامپ از ۲۰ ژانویه ۲۰۲۵، با اقدامات گسترده‌ای همراه بوده که حقوق بشر را در آمریکا و سراسر جهان تهدید، نقض یا تضعیف کرده است. این سازمان فهرستی از ۱۰۰ اقدام زیان‌بار در این دوره منتشر کرده که نشان‌دهنده عمق و گستردگی آسیب‌های وارده است. تانیاگران، مدیر برنامه آمریکا در دیده‌بان حقوق بشر، اظهار داشت: «دولت ترامپ در تنها ۱۰۰ روز، صدمات بزرگی به حقوق بشر برای مثال دولت آمریکا کیل مار ابرگو گارسیا، شهروند السالوادور را به‌طور غیرقانونی به کشورش بازگرداند، مهاجران دیگری را در شرایطی شبیه به «ناپدیدسازی اجباری» به السالوادور اخراج کرد، و پناهجویانی از ملیت‌های مختلف را برخلاف قوانین بین‌المللی به پاناما و کاستاریکا منتقل نمود. همچنین، فعالان مرتبط با فلسطین به دلیل فعالیت‌هایشان با بازداشت‌های خودسرانه و تهدید اخراج مواجه شده‌اند.

سازمان عفو بین‌الملل در گزارشی اعلام کرد دوره دوم ریاست جمهوری دونالد ترامپ در ایالات متحده تهدیدی جدی برای حقوق بشر در داخل این کشور و در سطح جهانی است. «تیرانا حسن» مدیر اجرایی سازمان عفو بین‌الملل اظهار داشت: دونالد ترامپ هیچ‌گونه پنهان‌کاری در مورد قصد خود برای نقض حقوق بشر میلیون‌ها نفر در ایالات متحده انجام نمی‌دهد. نهادهای مستقل و گروه‌های جامعه مدنی، از جمله سازمان عفو بین‌الملل، باید تمام تلاش خود را برای پاسخ‌گو کردن او و دولتش به‌خاطر نقض حقوق بشر انجام دهند. گزارش دیده بان حقوق بشر با اشاره به رویکرد دیکتاتورمابانه ترامپ آورده است: «پروژه ۲۰۲۵» یک

برنامه دولتی تدوین شده از سوی مشاوران و متحدان سیاسی سابق ترامپ است که خط مشی‌های نژادپرستانه و آزاردهنده دیگری را که دولت جدید ممکن است اتخاذ کند، تشریح می‌کند. با اینکه ترامپ ارتباط خود با این پروژه را تکذیب کرده است، اما بسیاری از سخنان او به اصول این برنامه شباهت دارند. طبق این گزارش، ترامپ همچنین می‌گوید از مخالفان سیاسی‌اش انتقام خواهد گرفت. او در سخنرانی‌ها و مصاحبه‌های انتخاباتی منتقدان خود را «دشمنان داخلی» توصیف کرد (<https://www.javanonline.ir/005IbJ>)

۴-۳- تضعیف رسانه‌ی ملی

یکی از نشانه‌های افول هژمونی ارزش‌های لیبرال دموکراسی، حملات مستمر دونالد ترامپ به رسانه‌ها و نهادهای خبری بود. ترامپ به‌طور پیوسته رسانه‌های مستقل را «دشمن مردم» می‌نامید و از اصطلاح «اخبار جعلی» برای بی‌اعتبار کردن گزارش‌های خبری استفاده می‌کرد. این رویکرد نه تنها به کاهش اعتماد عمومی به رسانه‌ها انجامید، بلکه شفافیت فرآیندهای دموکراتیک را به‌طور جدی تضعیف کرد (Riordan, 2005, 19). بر اساس گزارش سازمان گزارشگران بدون مرز، جایگاه آزادی رسانه‌ها در ایالات متحده طی چهار سال اول ریاست‌جمهوری ترامپ، با سه پله سقوط به رتبه ۴۸ در بین ۱۸۰ کشور نزول کرد. اصحاب رسانه به دلیل تهدیدات فیزیکی، چالش‌های مالی، محدودیت در دسترسی به اطلاعات و مشکلات حقوقی با دشواری‌های فراوانی روبرو شدند. ایالات متحده که روزگاری با بهره‌گیری از امکانات گسترده رسانه‌ای، از آن‌ها به عنوان ابزاری مؤثر در دیپلماسی فرهنگی و تقویت قدرت نرم استفاده می‌کرد، امروزه به دلیل معضلات مالی، کارایی گذشته را از دست داده است. ترامپ در اوایل دوران ریاست‌جمهوری خود، دستور تعلیق کمک‌های مالی به رسانه‌ها را به مدت ۹۰ روز صادر کرد و سپس مطابق گزارش رویترز با هدف محدودسازی این کمک‌ها، ۹۷ درصد از کارکنان نهاد مدیریت‌کننده این اعتبارات در دولت را برکنار نمود. همچنین، دستور کاهش نیروی کار «آژانس توسعه بین‌المللی ایالات متحده»^۱ از ۱۰۰۰ به ۲۹۴ کارمند صادر شد. سازمان گزارشگران بدون مرز افشا کرد که قطع کمک‌های مالی آمریکا، بیش از ۶۲۰۰ روزنامه‌نگار و حدود ۱۰۰۰ رسانه یا سازمان مرتبط با امور رسانه‌ای را تحت تأثیر قرار داده است. این تعلیق، موجب ورشکستگی ۶۲۰۰ روزنامه‌نگار، ۷۰۷ رسانه غیردولتی و ۲۷۹ سازمان غیردولتی مرتبط با رسانه در بیش از ۳۰ کشور جهان شده است. تصمیم ترامپ برای مسدود کردن میلیاردها دلار کمک جهانی - از جمله بودجه رسانه‌ای - باعث سردرگمی و بی‌اعتمادی سازمان‌های آسیب‌دیده شد و راه را برای منابع مالی جایگزین که ممکن است استقلال سردبیران را تهدید کنند، باز کرد (به نقل از روزنامه کیهان، ۱۰ اردیبهشت ۱۴۰۴).

علاوه بر این، دسترسی روزنامه‌نگاران به اطلاعات و رویدادهای مرتبط با منافع عمومی و حقوق شهروندی محدود شد. در دوره ترامپ، کاخ سفید برای مدت‌های طولانی نشست‌های مطبوعاتی را لغو می‌کرد؛ برای مثال، در یک بازه ۴۲ روزه، هیچ فرصتی به رسانه‌ها برای پرسش از «سارا ساندروز» داده نشد. در نوامبر ۲۰۱۸، مجوز مطبوعاتی «جیم آکوستا»، خبرنگار سی‌ان‌ان، لغو شد و کمتر از سه ماه بعد، «کایتلین کالینز»^۲، گزارشگر همان شبکه، از دسترسی به اخبار ریاست‌جمهوری محروم گردید. سیاست‌های دولت ترامپ در قبال رسانه‌ها، نه تنها به افول قدرت نرم آمریکا انجامید، بلکه موجب تنزل جایگاه این کشور از محیطی رضایت‌بخش به فضایی مشکل‌ساز برای روزنامه‌نگاران شد. در سال ۲۰۱۷، چندین خبرنگار آمریکایی مورد ضرب و شتم قرار گرفتند و در ژوئن ۲۰۱۸، پنج روزنامه‌نگار در اتاق خبر «کاپیتال گزت»^۳ در مریلند، در جریان یک تیراندازی کشته شدند. بر اساس گزارش سازمان گزارشگران بدون مرز، مشکلات آزادی رسانه‌ها در دوران ترامپ افزایش یافت و او بارها در سخنرانی‌های خود روزنامه‌نگاران را دشمن مردم آمریکا خواند و خواستار تعلیق مجوز فعالیت آن‌ها شد (محقق‌نیا، ۱۴۰۰: ۱۳۵). بر اساس گزارش سی‌ان‌ان به نقل از مدافعان مطبوعات در آمریکا، ترامپ عمده‌اً به دامن زدن به فضایی خصمانه علیه روزنامه‌نگاری مستقل می‌پرداخت. یک نظرسنجی نشان می‌دهد که ۳۶ درصد از روزنامه‌نگاران آمریکایی با خشونت فیزیکی یا تهدید به

1. USAID

2. Kaitlan Collins

3 The Capital Gazette newsroom.

خسونت مواجه شده‌اند و بسیاری از آن‌ها در گردهمایی‌های انتخاباتی ترامپ احساس ناامنی می‌کردند. ترامپ در بیش از ۶۰۰ توئیٹ، سازمان‌های خبری مانند نیویورک تایمز، سی‌ان‌ان، ان‌بی‌سی، فاکس نیوز و واشنگتن پست را هدف گرفت و آن‌ها را با واژه‌هایی مانند «جعلی»، «ساختگی»، «زشت»، «کودن» و «بی‌سرنخ» توصیف کرد (<http://alwaght.net/fa/News/267308>).

منبع	تاریخ	توضیحات	رویداد
The New York Times	فوریه ۲۰۱۷	ترامپ در سخنرانی‌های عمومی و توئیٹ‌های خود رسانه‌ها را به‌عنوان "دشمن مردم" خطاب کرد.	حمله به رسانه‌ها به‌عنوان دشمن مردم
CNN	ژوئن ۲۰۱۷	CNN و برخی دیگر از رسانه‌ها از حضور در کنفرانس‌های مطبوعاتی کاخ سفید منع شدند.	ممنوعیت حضور برخی رسانه‌ها در کنفرانس‌های مطبوعاتی کاخ سفید
BBC	اوت ۲۰۱۸	ترامپ دسترسی جیم آکوستا، خبرنگار CNN، به کاخ سفید را به‌دلیل رفتار "غیرحرفه‌ای" لغو کرد.	لغو دسترسی خبرنگار CNN به کاخ سفید
The Washington Post	ژوئیه ۲۰۱۹	ترامپ در سخنرانی خود در مراسم چهارم ژوئیه، رسانه‌ها را به انتشار "اخبار جعلی" متهم کرد.	حمله به رسانه‌ها در جریان تظاهرات "چهارم ژوئیه"
Reuters	مه ۲۰۲۰	ترامپ در توئیٹ‌های خود رسانه‌ها را به‌دلیل پوشش بحران COVID-19 و انتقاد از عملکردش محکوم کرد.	توئیٹ‌های متعدد علیه رسانه‌ها به‌دلیل پوشش بحران COVID-19
Associated Press	نوامبر ۲۰۲۰	ترامپ پس از انتخابات ۲۰۲۰، رسانه‌ها را به‌دلیل اعلام نتایج انتخابات به‌عنوان "جعلی" محکوم کرد.	ادعای "اخبار جعلی" در مورد نتایج انتخابات ریاست جمهوری
Associated Press	نوامبر ۲۰۲۰	ترامپ پس از انتخابات ۲۰۲۰، رسانه‌ها را به‌دلیل اعلام نتایج انتخابات به‌عنوان "جعلی" محکوم کرد.	محرومیت دسترسی پلتفرم‌های رسانه‌ای اجتماعی
The Guardia	ژانویه ۲۰۲۱	پس از حمله به کاپیتول، حساب‌های رسانه‌ای ترامپ در توئیٹر، فیس‌بوک و اینستاگرام مسدود شد.	محرومیت دسترسی پلتفرم‌های رسانه‌ای اجتماعی

۴-۳- تعمیق شکاف‌های اجتماعی

جامعه آمریکا، اگرچه به عنوان نمادی از قدرت اقتصادی و دموکراسی شناخته می‌شود، در دهه‌های اخیر به ویژه در دوره ترامپ با تشدید شکاف‌های ساختاری عمیقی مواجه شده‌است. این شکاف‌ها که ریشه در عوامل اقتصادی، نژادی، سیاسی و جغرافیایی

دارند، نه تنها آرمان "رویای آمریکایی" را تحت تأثیر قرار داده‌اند، بلکه ثبات اجتماعی و انسجام ملی این کشور را نیز به چالش کشیده‌اند. شکاف اقتصادی، نابرابری درآمدی و ثروت بارزترین و پراسیب‌ترین شکل تقسیم‌بندی اجتماعی در آمریکاست. براساس داده‌های دفتر بودجه کنگره^۱ سهم ثروت یک درصد ثروتمندترین خانوارهای آمریکا از ۲۷٪ در سال ۱۹۸۹ به بیش از ۳۵٪ در سال ۲۰۲۰ رسیده است. در مقابل، سهم ۵۰ درصد پایین جامعه از ۴٪ به تنها ۲٪ کاهش یافته- است (CBO, 2022). داده‌های مرکز تحقیقات پیو^۲ نشان می‌دهد که در یک دهه گذشته، درآمد خانوارهای با درآمد بالا به طور پیوسته رشد کرده، در حالی که درآمد خانوارهای با درآمد متوسط و پایین را کم مانده یا رشد ناچیزی داشته است. برای مثال، بین سال‌های ۱۹۷۰ تا ۲۰۲۰، درآمد میانه خانوارهای طبقه بالا ۶۹٪ افزایش یافت، در حالی که این رقم برای طبقه متوسط ۵۰٪ و برای طبقه پایین ۴۵٪ بود (Pew Research Center, 2020). داده‌ها این نظرسنجی نشان می‌دهد ۵۷ درصد مردم آمریکا بر این باورند که رویکردهای نژادپرستانه ترامپ در گفتار و عمل روابط نژادی را به سمت منفی سوق داده و تنها ۱۵ درصد عقیده دارند که او این روابط را بهبود بخشیده است (Hrown, Cox & Horowitz, 2019: 4).

افتراق حزبی: بر اساس نظرسنجی‌های طولانی‌مدت مرکز پیو، اختلاف نظر بین جمهوری‌خواهان و دموکرات‌ها در موضوعات کلیدی مانند تغییرات آب‌وهوا، مهاجرت، و نقش دولت، در ۵۰ سال گذشته به حداکثر خود رسیده است. برای مثال، در سال ۱۹۹۴، ۳۹٪ از دموکرات‌ها و ۳۸٪ از جمهوری‌خواهان معتقد بودند که دولت فدرال قدرت بسیار زیادی دارد. در سال ۲۰۲۰، این رقم برای دموکرات‌ها به ۲۲٪ و برای جمهوری‌خواهان به ۶۷٪ رسید که نشان‌دهنده یک واگرایی عمیق است. شکاف بالای سیاسی میان دو حزب و طرفداران آنها، حمله به کاخ سفید، نگهداری بسیاری از اسناد محرمانه در منزل شخصی به دامنه این اختلاف افزوده است. براساس گزارش مؤسسه پیو، اختلاف میان رأی‌دهندگان دو حزب درباره گستره‌ای از موضوعات سیاسی به‌ویژه درباره ارزش‌های دموکراسی، شکاف طبقاتی، دولت، نژاد، مهاجرت، امنیت ملی، حفاظت از محیط زیست و حفاظت از یکدیگر افزایش یافته است. اکثریت دموکرات‌ها و جمهوری‌خواهان (حدود ۸۱ درصد) اعلام کرده‌اند که نسبت به یکدیگر احساس خوشایند ندارند. مؤسسه پورتلند آمریکا مطابق با یافته‌های تحقیق سال ۲۰۱۹، تأکید می‌کند شعار اول آمریکا از جمله عوامل کاهش نفوذ آمریکا در عرصه جهانی و سقوط رتبه این کشور در میان پنج قدرت برتر قدرت نرم جهانی قلمداد شده است. همان طور که در گزارش مؤسسه پورتلند نیز آمده، سیاست‌های تجاری یکجانبه آمریکا، عامل اساسی فرسایش تدریجی نظام بین‌المللی مبتنی بر قانون بوده است (جمشیدی‌ها و قر بی، ۲۰۲۰: ۶۸).

۴-۴- رفتارهای پوپولیست

ترامپ، به‌عنوان یکی از بارزترین نمونه‌های پوپولیست راست‌گرا در عصر مدرن شناخته می‌شود. پوپولیست او بر پایه قطبی سازی جامعه (ما در برابر آن‌ها)، ارتباط مستقیم با توده مردم (اغلب از طریق رسانه‌های اجتماعی و راهپیمایی‌های پرشور)، نقد نخبگان حاکم (سیاسی، رسانه‌ای، اقتصادی)، و ساده‌سازی پیچیده‌ترین مسائل به شعارهای جذاب و احساسی استوار است. رفتار پوپولیست ترامپ اغلب با حمله به نهادهای دموکراتیک، ترویج تئوری‌های توطئه، و استفاده از ترس و بیگانه‌هراسی برای بسیج پایگاه هوادارانش همراه بود. از مهم‌ترین ویژگی‌های ترامپ که قدرت نرم آمریکا را تضعیف کرد، پوپولیسم سیاسی و رفتارهای شخصی او بود؛ به این معنا که ترامپ تنها رئیس‌جمهور آمریکا است که رفتارهای پوپولیست و حرف‌های غیر متعارف می‌زند و در ارائه حرکات و نمایش‌های غیر جذاب منحصر به فرد است میلیون‌ها بیننده تلویزیونی رفتارهای تحقیر آمیز ترامپ با زلنسکی را دیدند رفتارهای او به‌طور گسترده در رسانه‌ها و توسط جامعه بین‌المللی مورد نقد قرار گرفت و بسیاری از رهبران جهان با صدور پیامی از ولودیمیر زلنسکی حمایت کردند. استفاده از عبارات نژادپرستانه برای هنجاری‌های دموکراتیک آمریکا شرم‌آور بود و لفاظی‌ها و کنش‌های او همه خصوصیتی را که موجب احترام جهانی به آمریکا می‌شد از بین برد؛ برای مثال محکوم نکردن

۱. CBO

۲. Pew Research Center

خسونت نژادپرستانه سفیدپوستان از طرف ترامپ در حوادث ویرجینیا، شارلوت تسویل^۱ و چند نمونه دیگر، خشم افکار عمومی در سطح داخلی و جهانی علیه او را به همراه داشت. علاوه بر این عده زیادی از مردم در سطح جهان، ترامپ را «تحمّل‌ناپذیر»، «متکبر» و «خطرناک» توصیف می‌کنند و حتی شیء جین پینگ و لودیمیر پوتین رهبران اقتدارگرای کشورهای چین و روسیه رتبه بهتری از ترامپ کسب کردند (Brand, 2018, 4).

از دیدگاه نای، ترامپ برای ارتباط مستقیم با سیاستمداران و مردم از توئیتر استفاده می‌کند. اگرچه این توئیتهای به تعبیر نای می‌تواند به تدوین دستور کار جهانی کمک کند؛ اما اگر برای دیگران جذاب نباشد، نمی‌تواند به تولید قدرت نرم منجر شود. از دید نای طرفداران دونالد ترامپ پاسخ می‌دهند که قدرت نرم با آنچه در ذهن دیگران اتفاق می‌افتد، بی ربط است و تنها قدرت سخت با ابزارهای اقتصادی و نظامی مهم است (Nye, 2019: 1) سفیر پیشین ایالات متحده آمریکا در یمن و امارت (ویلیام راف) هم با پذیرش این نکته که قدرت نرم آمریکا برای بسیاری از کشورها و ملل دارای جذابیت است، اما دونالد ترامپ با اقداماتش احترام افکار عمومی جهان نسبت به آمریکا را تضعیف کرده است؛ به این معنا که در حوزه داخلی به مطبوعات و رسانه‌ها حمله می‌کند، از ارزش‌های آمریکایی انتقاد می‌کند، خواستار بازگشت شکنجه در سیستم‌های اطلاعاتی شده است و در حوزه خارجی از ناتو و سازمان ملل انتقاد می‌کند

۵- ابعاد برون زای افول قدرت نرم آمریکا

با توجه به اینکه آمریکا بیشترین امکانات و منابع قدرت نرم را در جهت انتشار ارزش‌های آمریکایی در اختیار دارد، لکن تغییرات حاصل شده در جذابیت ایالات متحده و تأثیری که این تغییرات می‌تواند بر دستاوردهای سیاسی بگذارد، موضوع ظهور و بروز آمریکاستیزی در جهان را منجر شده است که این موضوع تا حدودی سلطه قدرت سخت و ابزارهای وابسته به آنرا در سیاست خارجی آمریکا فراهم نموده و علیرغم منابع بالقوه برای ایجاد جاذبه آمریکا در عرصه جهانی، به دنبال تهاجمات گسترده در مناطق مختلف تا حد بسیاری از جذابیت آن کاسته است.

۵-۱- سیاست خارجی

سیاست خارجی هر کشور، به عنوان یکی از مولفه‌های اصلی تشکیل‌دهنده «قدرت نرم»، بازتابی از ارزش‌ها و اصول اخلاقی حاکم بر آن جامعه است و نحوه تعامل آن با سایر بازیگران بین‌المللی را نشان می‌دهد. قدرت نرم ناشی از سیاست خارجی یک کشور، از طریق مؤلفه‌های متعددی چون انسجام ارزشی (همخوانی ارزش‌های داخلی با اقدامات خارجی)، توانایی دیپلماتیک و هماهنگی با هنجارها و نهادهای بین‌المللی سنجیده می‌شود (Nye, 2004) اگر ارزش‌های اجتماعی یک کشور با استانداردهای بین‌المللی یا منطقه‌ای همسو نباشد، سیاست خارجی آن به عنوان سیاستی ضعیف تلقی خواهد شد. از اینرو، دولت‌ها می‌کوشند سیاست خارجی خود را بر پایه ارزش‌های جهانی و مورد پذیرش جامعه بین‌المللی استوار کنند. کشورهایی که در عمل به این دو مؤلفه (انسجام داخلی و پذیرش جهانی) موفق‌تر عمل کنند، از قدرت نرم بیشتری برخوردار خواهند بود (Nye, 2004, 11)

نای مدعی است که تأکید بر ارزش‌هایی همچون حقوق بشر، آزادی‌های فردی و توسعه پایدار، می‌تواند به تقویت قدرت نرم یک کشور کمک شایانی کند. زمانی که این ارزش‌ها به صورت عینی و عملیاتی (و نه صرفاً در قالب شعار) در سیاست خارجی متجلی شوند، جایگاه واقعی خود را در عرصه بین‌المللی پیدا می‌کنند. تضاد بین گفتار و عمل، موجب تضعیف اعتبار اخلاقی کشور و کاهش تأثیرگذاری آن در صحنه جهانی می‌شود (Gasana, 2015). سیاست خارجی آمریکا در دوره دونالد ترامپ، نمونه‌ای بارز از تضعیف قدرت نرم از طریق رویکردی تنش‌آفرین و یکجانبه‌گرا است. تغییر پارادایم در سیاست خارجی این کشور از چندجانبه‌گرایی به یکجانبه‌گرایی و اتخاذ رویکرد «معامله‌گرایی» صرف، اهرم‌های دیپلماتیک سنتی آمریکا را با چالش‌های جدی مواجه ساخت و به افول اقتدار اخلاقی این کشور انجامید. ترامپ با شعار محوری اول آمریکا و با طراحی

سیاست‌های مداخله جویانه در خارج از کشور، از ابعاد مختلف سیاسی و ارزشی آسیب‌پذیر شده‌است؛ به‌گونه‌ای که این رویکردهای مداخله جویانه زمینه‌های زوال و افول قدرت نرم امریکا را فراهم ساخته‌است. برای مثال می‌توان در تنش با کره شمالی بر سر مسائل هسته‌ای و چین بر سر تایوان و جنگ روسیه علیه اوکراین خروج از برجام اشاره کرد که موجبات زوال قدرت نرم امریکا را فراهم آورده‌است. پیامدها و نتایج مجموع این سیاست‌ها منجر به تضعیف رهبری و اعتبار جهانی امریکا، ایجاد خلأ قدرت و فرصت‌سازی برای رقبایی مانند چین و روسیه، بی‌ثباتی در نظم بین‌الملل و افزایش نااطمینانی در بازارهای جهانی و اقتصاد بین‌الملل شده‌است (Wright, 2020). این دوره به وضوح نشان می‌دهد که چگونه یک سیاست خارجی فاقد انسجام ارزشی و بی‌اعتنایی به هنجارهای چندجانبه، می‌تواند سرمایه اخلاقی و قدرت نرم یک ابرقدرت را به سرعت تحلیل ببرد.

۵-۲- کاهش نسبی توان نظامی

تا سال ۲۰۰۱، ایالات متحده از نظر بودجه نظامی، تجهیزات پیشرفته و نیروی انسانی، به عنوان قوی‌ترین قدرت نظامی جهان شناخته می‌شد. با این حال، با شکل‌گیری نظم جهانی جدید و پدیداری چالش‌های نوظهور از قبیل گسترش گروه‌های تروریستی، افزایش تسلیحات هسته‌ای، ظهور پیمان‌های امنیتی رقیب، صف‌بندی‌های ژئوپلیتیکی تازه، و همچنین افزایش تهدیدات غیرسنتی مانند مهاجرت‌های غیرقانونی، قاچاق اسلحه و تغییرات اقلیمی، موقعیت برتر نظامی امریکا به تدریج با تردید مواجه شده است (Wallerstein, 2003). از یک سو، این تهدیدات چندبعدی باعث شده‌اند که توانایی سنتی نظامی امریکا دیگر به تنهایی برای حفظ برتری کافی نباشد و از سوی دیگر، قدرت‌های نوظهور مانند چین، روسیه و هند با سرمایه‌گذاری‌های کلان در صنایع دفاعی و ایجاد اتحادهای منطقه‌ای جدید، فضای رقابتی فشرده‌ای را ایجاد کرده‌اند که در آن هژمونی تک‌قطبی امریکا به چالش کشیده می‌شود. چین در فاصله سال‌های ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۶ به عنوان یکی از بزرگترین صادرکنندگان تجهیزات نظامی در سطح جهان ظاهر شد و میلیاردها دلار از این صادرات را به خود اختصاص داد. در این میان، کشورهایی مانند عربستان سعودی و آفریقای جنوبی به عنوان بازارهای اصلی خرید سلاح از چین عمل کردند (NIDS, 2017). همچنین، در سند راهبرد دفاعی امریکا در سال ۲۰۱۸، از چین به عنوان یک تهدید اقتصادی و نظامی یاد شده است. از نگاه واشنگتن، رشد سریع اقتصادی چین منجر به تقویت قابلیت‌های نظامی آن شده و موازنه جدیدی را در آسیا و حتی در سطح جهانی ایجاد کرده است. روسیه نیز با در اختیار گرفتن سهم عمده‌ای از بازار جهانی تسلیحات، به عرضه سامانه‌های پیشرفته‌ای چون اس-۳۰۰ و هواپیماهای جنگی سوخو به کشورهایی مانند عربستان سعودی پرداخته است (خبرگزاری تسنیم، ۱۴۰۱). این اقدامات نشان می‌دهد که رقبای ایالات متحده به طور فعال در حال افزایش نفوذ خود در بازارهای نظامی و ایجاد روابط استراتژیک جدید هستند. در گزارش ۹۸ صفحه‌ای «کمیسیون راهبرد دفاع ملی امریکا» که در سال ۲۰۱۹ منتشر شد، تأکید شده که برتری نظامی این کشور از بین رفته و حاشیه خطای راهبردی آن به طور نگران‌کننده‌ای افزایش یافته است. در این گزارش به «ناکارآمدی‌های سیاسی» و «محدودیت‌های بودجه‌ای» به عنوان عواملی اشاره شده که توانایی دولت امریکا را برای همگامی با سرعت ظهور تهدیدهای امنیتی جدید محدود کرده‌اند (سایت LAF، ۱۴۰۱).

۵-۳- یکجانبه‌گرایی و عدم توجه به سازمانهای بین‌المللی

ایالات متحده امریکا به‌عنوان یکی از بنیان‌گذاران سازمان ملل متحد و بازیگر اصلی در مسائل جهانی در دوره پس از جنگ جهانی دوم، همواره کوشیده است تا ظاهری از تعهد به این نهاد بین‌المللی، از آن به‌عنوان ابزاری برای تثبیت و گسترش هژمونی خود در نظام بین‌الملل بهره‌برداری کند. با این حال، رویکرد واشنگتن در عمل با تناقضاتی همراه بوده است؛ گاهی با ارائه و تأیید قطعنامه‌های شورای امنیت سازمان ملل، جامعه بین‌المللی را متقاعد می‌ساخته و گاهی نیز بدون مجوز این سازمان، به اقداماتی یکجانبه مانند حمله به عراق در سال ۲۰۰۳ دست زده است. این برخورد ایالات متحده، که عمدتاً بر اساس منطق قدرت و با اندیشه‌ای حاکی از بی‌اعتمادی به نهادهای چندجانبه صورت گرفته، به تدریج باعث فرسایش مشروعیت و کاهش نفوذ این کشور در عرصه بین‌الملل انجامیده است. امریکا در این رویکرد، اصول و قواعد حقوق بین‌الملل را ذیل ملاحظات و منافع ملی خود

تعریف کرده و در نتیجه، پایه‌های رهبری جهانی خود آنرا سست نموده‌است. پس از حوادثی مانند جنگ عراق، ایالات متحده با واکنش‌های انتقادی گسترده‌ای در سطح جهانی مواجه شد. این کشور اگرچه تلاش‌هایی برای بازتعریف نظم بین‌المللی مطابق با منافع خود انجام داد، اما هرگز به‌طور کامل به رویکرد قبلی خود - یعنی اعمال قدرت از طریق نهادهای بین‌المللی - بازنگشت. در مقابل، قدرت‌های نوظهور و رقبا، با در پیش گرفتن استراتژی‌های هوشمندانه، توانستند توازن قوا را در نهادهای بین‌المللی به نفع خود تغییر دهند. آن‌ها نه از طریق رویارویی نظامی، بلکه با استفاده از ابزارهایی مانند ایجاد نهادهای بین‌المللی جایگزین، رقابت اقتصادی و دیپلماسی عمومی، امکان اعمال یکجانبه‌گرایی سخت را از آمریکا سلب کردند (Page, 2005: 9).

18 بسیاری از کشورها با مشاهده رفتارهای غیرقابل پیش‌بینی و یکجانبه‌اشنگتن، به جای تکیه بر امنیت مبتنی بر قدرت آمریکا، به دنبال ایجاد توازن قوای نرم و تقویت نهادهای چندجانبه برآمدند. نمونه بارز این تغییر را می‌توان در عدم حمایت متحدان سنتی آمریکا مانند فرانسه، آلمان، و همچنین اتحادیه عرب و سازمان همکاری اسلامی از حمله به عراق مشاهده کرد. سیاست‌های منافع انگاری ترامپ به نهادهای بین‌المللی و ترجیح منافع به اخلاق و استفاده از حق وتو جایگاه، اعتبار و نفوذ ایالات متحده را در بین اعضای سازمان ملل را رو به کاهش نهاده است. هابرماس بیش از سایر نظریه پردازان سیاسی به نقد الگوی کنش راهبردی ایالات متحده در دوره ترامپ پرداخته است. اقتدار ایالات متحده ماهیت غیرهنجاری دارد. آمریکا با دست کشیدن از نقش خود به عنوان تضمین‌کننده حقوق در عرصه بین‌المللی با نقض حقوق بین‌الملل، منشور و سازمان ملل متحد را در ورطه نابودی قرار داده‌است.

امروزه، آمریکا از قدرت بالایی در موضوعات جهانی مانند تغییرات زیست‌محیطی، تجارت بین‌الملل و حتی مسائل امنیتی در بین کشورها ندارد. رفتار دیپلماتیک بعضی از دستگاه‌های کشور نشان می‌دهد که واشنگتن دیگر نمی‌تواند پیروی بی‌قید و شرط سایر دولت‌ها را امری بدیهی تلقی کند. آمریکا از موقعیت انحصاری و قدرت بلامنزاع پیشین برای دیکته کردن رفتار سایر بازیگران بین‌المللی برخوردار نیست و عصر جدید، مستلزم درک واقع‌بینانه‌تری از محدودیت‌های قدرت و ضرورت همکاری است. زمانی که ارزش‌ها و سیاست‌های ایالات متحده در نهادهای بین‌المللی، مشروعیت خود را در نزد سایر بازیگران از دست می‌دهد یا در حال کم‌رنگ شدن است، بی‌اعتمادی افزایش یافته و اهرم نفوذ آمریکا در عرصه امور بین‌الملل تضعیف می‌شود. این امر، توانایی و فرصت دولت آمریکا برای تجمیع و بسیج منابع کلیدی را نیز مختل خواهد کرد. بی‌اعتنایی ترامپ تنها به سازمان ملل محدود نبود، بلکه خروج از شورای حقوق بشر، معاهده پاریس، پیمان منع گسترش موشک‌های هسته‌ای میانبر، یونسکو، پیمان بین‌المللی مهاجرت، برجام، و پیمان مشارکت ترانس-پاسیفیک، همراه با تهدیدات تعرفه‌ای جدید علیه مکزیک، چین و اتحادیه اروپا، وضع تعرفه‌های سنگین بر فولاد و آلومینیوم علیه متحدان، و تضعیف سازمان تجارت جهانی، همگی به سرعت بخشیدن به این افول کمک کردند. سیاست‌های زیست‌محیطی دونالد ترامپ (۲۰۱۷-۲۰۲۱) با محوریت اولویت‌دهی به رشد اقتصادی کوتاه‌مدت و حذف مقررات، نه تنها یک چرخش اساسی در رویکرد تاریخی آمریکا به مسائل زیست‌محیطی جهانی ایجاد کرد، بلکه به عاملی مهم در فرسایش «قدرت نرم» این کشور تبدیل شد. این سیاست‌ها با زیر پا گذاشتن هنجارهای بین‌المللی، تضعیف رهبری سنتی آمریکا و تقویت روایت رقبا، ژئوپلیتیک آن، پیامدهای ماندگاری بر جایگاه و نفوذ ایالات متحده در صحنه جهانی بر جای گذاشتند.

۵-۴- تشدید سیاست‌های ضد مهاجرتی

سیاست‌های محدودکننده مهاجرت، از ارکان اصلی کمپین انتخاباتی دونالد ترامپ بود. وی یک هفته پس از آغاز دوره ریاست‌جمهوری خود، با امضای فرمان اجرایی ۱۳۷۶۹، ورود اتباع هفت کشور مسلمان از جمله ایران را به آمریکا ممنوع اعلام کرد (Martin, 2017: 17). همچنین پیگیری احداث دیوار ۲۰۰ مایلی در مرز با مکزیک و تشدید عملیات برای اخراج ۱۱ میلیون مهاجران بدون مدارک در دستور کار قرار گرفت (Cassidy, 2020). این اقدامات، تصویر آمریکا به عنوان ملتی آزاد و دروازه‌ای برای فرصت‌ها را مخدوش کرد و به قدرت نرم این کشور آسیب رساند. اجرای سیاست‌هایی مانند «تحمل صفر» که منجر به جداسازی هزاران کودک از والدینشان در مرز شد، با واکنش‌های شدید بین‌المللی و افکار عمومی جهان مواجه گردید.

این رویدادها به طور مستقیم جذابیت و مشروعیت اخلاقی ایالات متحده را زیر سؤال برد (Heyman & Morales, 2022). این در حالی است که سهم مهاجران در پیشبرد علمی، اقتصادی و نوآورانه آمریکا انکارناپذیر است. براساس داده‌های بنیاد ملی علوم مهاجران سهمی نامتناسب در میان برندگان جوایز بزرگ علمی و بنیانگذاران استارت‌آپ‌های پررونق دارند (National Science Board, 2022). با این حال، فضای سیاسی خلق شده توسط گفتمان ضد مهاجرتی، باعث کاهش چشمگیر تقاضای تحصیل دانشجویان بین‌المللی در دانشگاه‌های آمریکا شد. بر اساس گزارش انستیتو آموزش بین‌الملل^۲ در دوره ترامپ، نرخ رشد ثبت‌نام دانشجویان جدید بین‌المللی در آمریکا رو به کاهش بود که بخشی از آن به سیاست‌های مهاجرتی و ویزایی این دوره نسبت داده می‌شود. (Institute of International Education, 2021). به باور جوزف نای، زمانی یک کشور قدرتمند است که دیگران آرزو داشته باشند به آرمان‌های آن برسند. جذابیت آمریکا همواره در توانایی آن در جذب استعدادها از سراسر جهان نهفته بوده است. رویکرد سخت‌گیرانه و راست‌گرایانه دولت ترامپ نه تنها این جذابیت را کاهش داد، بلکه موجی از ترس و بی‌اعتمادی را در داخل و خارج از کشور ایجاد کرد. (Nye, 2021).

۵-۵- نارضایتی افکار عمومی در سطح جهانی

افکار عمومی جهانی به عنوان بازتابی از ارزیابی‌های جمعی شهروندان در سراسر جهان، نقشی تعیین‌کننده در مشروعیت و نفوذ بین‌المللی کشورها ایفا می‌کند. این پدیده که تحت تأثیر متغیرهای سیاسی، اقتصادی و اجتماعی شکل می‌گیرد، نه تنها تصویر یک کشور را در عرصه بین‌الملل می‌سازد، بلکه به عنوان شاخصی کلیدی برای سنجش «قدرت نرم» آن کشور عمل می‌نماید. (Nye, 2004). در این میان، ایالات متحده آمریکا برای دهه‌ها از موقعیت مسلطی در جذب افکار عمومی جهانی برخوردار بود. قدرت نرم بالا در گذشته موجب شده بود تا بسیاری از کشورها به طور داوطلبانه در مدار سیاست‌های آمریکا قرار گیرند و به نوعی به رهبری این کشور در نهادهای بین‌المللی مشروعیت بخشند (Norris, 2019) اما شواهد اخیر حاکی از افول قابل توجه این جایگاه است. داده‌های حاصل از نظرسنجی‌های معتبر نشان می‌دهند که میزان اعتماد به رهبری آمریکا در سطح جهانی با کاهش چشمگیری مواجه شده است. به عنوان مثال، گزارش‌های مؤسسه پیو حاکی از آن است که میانگین دیدگاه مثبت نسبت به آمریکا حتی در بین متحدان سنتی این کشور نیز رو به کاهش گذاشته است. در آلمان، دیدگاه مثبت از ۵۷ درصد در سال ۲۰۱۶ به ۲۶ درصد در سال ۲۰۲۰ سقوط کرد. به طور مشابه، در فرانسه این رقم از ۵۳ درصد به ۳۱ درصد کاهش یافته است. این ارقام گویای زوال جدی در جذابیت و مقبولیت مدل آمریکایی است. نتایج این نظرسنجی‌ها حاکی از آن است که بخش بیشتری از افکار عمومی در سطح جهان، اعتماد خود به ایالات متحده در دوره ترامپ را به عنوان یک کشور حامی از دست داده‌اند (محقق‌نیا، ۱۴۰۰: ۱۴۴). در واقع، اعتماد به ایالات متحده در سطح جهانی در این دوره به شدت کاهش یافته است. برای مثال، ۸۰ درصد آلمانی‌ها بر این باورند که آمریکا کمتر از گذشته برای مواجهه با مشکلات جهان رغبتی از خود نشان می‌دهد. به علاوه، درک جامعه بین‌الملل از اقدامات یکجانبه‌گرایانه، خودخواهانه و حتی خطرناک آمریکا تحت زمامداری ترامپ افزایش یافته است. این امر حتی درباره برخورد با شهروندان آمریکایی نیز صادق است و تنها یک سوم از اروپایی‌ها باور دارند که دولت ایالات متحده از حقوق مدنی در داخل این کشور جانبداری (Board, 2018: 2-). نتایج نظرسنجی در کره جنوبی و ژاپن - متحدان اصلی ایالات متحده در آسیا - نشان می‌دهد که اعتماد به رئیس‌جمهور آمریکا از ۷۱ درصد به ۵۴ درصد کاهش یافته است. این آمار نه تنها ضربه‌ای شدید به اعتبار جهانی آمریکا وارد کرده، بلکه منجر به افزایش دیدگاه مثبت نسبت به دولت‌های اقتدارگرا نیز شده است (Honigberg, 2018: 1).

مؤسسه «قدرت نرم ۳۰» برای سنجش و ارزیابی قدرت نرم کشورها، شاخص‌هایی را تعیین کرده و سالانه بر مبنای آن‌ها اقدام به رتبه‌بندی کشورها می‌نماید. جایگاه آمریکا از رتبه اول در سال ۲۰۱۶ به رتبه ششم در سال ۲۰۲۰ رسیده است. به علاوه، رتبه قدرت نرم آمریکا در سال ۲۰۱۸ نسبت به سال ۲۰۱۷ سقوط کرده و جایگاه این کشور از رده سوم به رده چهارم تنزل یافته است.

¹ NSF

² IIE

(Pew, 2020: 44-58). قدرت نرم ۳۰ تأکید دارد که آمریکای ترامپ در زمینه دولت و تعهد به آزادی، حقوق بشر، دموکراسی و کیفیت نهادهای سیاسی، روندی نزولی را تجربه کرده و رتبه این کشور از ۱۲ به ۱۶ سقوط کرده است. این امر نشان می‌دهد که چگونه شاخص‌های عینی بیانگر کاهش قدرت نرم آمریکا هستند (محقق‌نیا، ۱۴۰۰: ۱۴۴). بی‌توجهی ترامپ به استفاده از قدرت نرم سبب شده تا بسیاری از کشورهایی که با آمریکا رابطه نزدیکی داشتند، نسبت به آینده روابط با این شریک نامطمئن شوند. در این راستا، آمریکا تاکنون نقش پیشرو خود در برخی از نهادهای بین‌المللی را نیز از دست داده است. این امر با افول جایگاه قدرت نرم آمریکا به رتبه چهارم و افزایش مقبولیت کشورهایی مانند بریتانیا، آلمان و فرانسه و رهبرانی مانند آنگلا مرکل و امانوئل مکرون همراه شده است. همچنان که نتایج نظرسنجی مؤسسه گالوپ در ۶۵ کشور نشان می‌دهد، میانگین پذیرش رهبری آمریکا در جهان از ۴۸ درصد در آخرین سال ریاست‌جمهوری اوباما (۲۰۱۶) به ۳۰ درصد در سال ۲۰۱۷ رسیده است. این شاخص بیانگر کاهش ۱۸ درصدی جایگاه رهبری آمریکا در جهان است. افول این سنجه از قدرت نرم آمریکا در حالی رخ داده که آلمان به صدر مقبولیت رهبری جهان در میان افکار عمومی ۶۵ کشور رسیده است. (Ching, 2018: 3) قدرت نرم بالا در گذشته موجب شده بود تا بسیاری از کشورها به‌طور داوطلبانه در مدار سیاست‌های آمریکا قرار گیرند و به نوعی به رهبری این کشور در نهادهای بین‌المللی مشروعیت بخشند. با این حال، با افول این قدرت نرم، شاهد هستیم که کشورهایی مانند آلمان و فرانسه نقش پررنگ‌تری در رهبری جهانی ایفا می‌کنند. به بیان دیگر، کاهش مقبولیت آمریکا فضایی را برای ظهور بازیگران جدید در صحنه بین‌الملل فراهم ساخته است

۵-۶- ورود قدرت‌های نوظهور

رشد روز افزون اقتصادی این کشورها و توان تاثیر گذاری آنها در سطح منطقه و بین‌المللی و تلاش این کشورها برای ترویج چندجانبه‌گرایی در برابر سیاست‌های یکجانبه‌گرایی آمریکا، از جمله مهم‌ترین عوامل تضعیف قدرت نرم آمریکا به شمار می‌آید. رشد اقتصادی کشورها در پرتو جهانی‌شدن و تحت نظارت نهادهای مالی مانند سازمان تجارت جهانی، بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول، و همچنین گسترش تجارت، انتقال فناوری و سرمایه‌گذاری‌های فرامرزی، موجب شده است تا ایالات متحده دیگر تنها بازیگر مسلط در نظام اقتصاد جهانی نباشد. با ظهور کشورهایی مانند چین، هند، برزیل و روسیه در صحنه جهانی، معادلات جدیدی شکل گرفته که هژمونی آمریکایی را به چالش کشیده است. ایالات متحده از پایان جنگ جهانی دوم (۱۹۴۵) برای دهه‌ها سهم عمده‌ای از تولید صنعتی جهان را در اختیار داشت. اما در سال ۲۰۰۱، این سهم در مقایسه با کشورهای نوظهور به سطح پایین‌تری کاهش یافت. این مسئله همزمان با رشد و توسعه اقتصادی گسترده این کشورها و افزایش نقش آنان در اقتصاد سیاسی بین‌الملل، و نیز مخالفت آشکار آنان با سیاست‌های گسترش طلبانه آمریکا، اهمیت بیشتری یافت. در واقع، اگرچه این کشورها در ابتدا عمدتاً به دلیل رشد اقتصادی بالایشان مورد توجه بودند، اما پس از سال ۲۰۰۱ و تلاش‌های آنان برای مشارکت مستقیم و مؤثر در تحولات جهانی و همچنین مواضع موفقیت‌های نسبی در عرصه‌هایی مانند مخالفت با اقدام یکجانبه نظامی آمریکا در افغانستان، عراق، سوریه، برنامه هسته‌ای ایران و نیز در نهاد‌های بین‌المللی نشان داد که نظام بین‌الملل به سمت چندجانبه‌گرایی در حال حرکت است. در این شرایط، ظهور قدرت‌های نوظهور، افول شدید قدرت جهانی آمریکا را در عرصه سیاسی به دنبال داشته است. آنچه بیش از همه ایالات متحده را نگران کرده، از یک سو جایگزینی ملاحظات اقتصادی جدید و تحمیل هزینه‌های آن بر این کشور، از سوی دیگر، عدم هراس قدرت‌های نوظهور از اتخاذ سیاست‌هایی متفاوت با سیاست‌های آمریکاست. همین امر، شکل‌گیری و گسترش کانون‌های جدید قدرت در جهان را موجب شده و به کاهش حضور مؤثر و مستقیم آمریکا حتی در حوزه‌های نفوذ سنتی آن انجامیده است. در همین راستا، می‌توان افول قدرت آمریکا در آمریکای لاتین (حیات‌خلوت آمریکا) و نیز روابط این کشورها با کوبا، ونزوئلا، بولیوی، نیکاراگوئه، السالوادور و همچنین با چین و روسیه را مشاهده کرد (جاودانی مقدم و امیری، ۱۳۹۸: ۲۱).

۶- پیامدهای افول قدرت نرم آمریکا

افول قدرت نرم آمریکا در عرصه بین‌المللی طیف وسیعی از تحولات ژئوپلیتیک، اقتصادی و امنیتی را در بر گرفته است. افول نسبی منجر به ایجاد خلأ رهبری جهانی شده و فضایی را برای بازیگران رقیب مانند چین، روسیه و اتحادیه اروپا فراهم آورده تا نفوذ خود را در مناطق مختلف گسترش دهند (Bach, 2018) از سوی دیگر، کاهش جذابیت اخلاقی و فرهنگی آمریکا، اثربخشی دیپلماسی این کشور را تضعیف کرده و همکاری بین‌المللی در مواجهه با بحران‌هایی مانند همه‌گیری کووید-۱۹ را با دشواری روبرو ساخته است. این روند تضعیف نظم بین‌المللی لیبرال و چندجانبه‌گرایی را به همراه داشته که بی‌ثباتی در قواعد و هنجارهای حاکم بر روابط بین‌الملل را تشدید کرده است. این وضعیت به افزایش مقاومت ضد آمریکایی در مناطقی مانند خاورمیانه و آمریکای لاتین انجامیده و به گروه‌ها و دولت‌های مخالف سیاست‌های آمریکا، از جمله محور مقاومت به رهبری ایران، فرصتی برای افزایش نفوذ و مشروعیت بخشی به جایگاه خود در منطقه داده است.

از جنبه اقتصادی، تضعیف اعتماد به سیستم مالی آمریکا می‌تواند انگیزه کشورها برای کاهش وابستگی به دلار به عنوان ارز ذخیره جهانی و روی‌آوری به گزینه‌های جایگزین مانند یوان چین یا پرداخت‌های دوجانبه را تقویت کند. این تحول به نوبه خود می‌تواند بی‌ثباتی در بازارهای جهانی انرژی، مالی و زنجیره تأمین را دامن بزند. در عین حال، افول نسبی قدرت نرم آمریکا به ظهور و ترویج مدل‌های جایگزین حکمرانی و اقتصادی از سوی قدرت‌های رقیب انجامیده است. مدل اقتدارگرایانه توسعه اقتصادی چین یا رویکرد امنیت‌محور روسیه نمونه‌هایی هستند که به عنوان گزینه‌های جایگزین برای الگوی دموکراسی لیبرال غربی مطرح می‌شوند. این روند اتحادهای سنتی مانند ناتو را نیز با چالش‌های داخلی مواجه ساخته و ممکن است اعضای آن را به سمت تعامل مستقل با رقبای آمریکا سوق دهد. علاوه بر این، کاهش نفوذ نظارتی آمریکا می‌تواند به قدرت‌گیری بازیگران غیردولتی از جمله گروه‌های شبه‌نظامی، سازمان‌های تروریستی و جنبش‌های ایدئولوژیک در فضای بین‌المللی منجر شود. در مجموع، افول قدرت نرم آمریکا به معنی خاتمه ناگهانی نقش این کشور در صحنه جهانی نیست، بلکه نشان‌دهنده گذار تدریجی از یک نظام تک‌قطبی به یک نظم چندقطبی پیچیده و پرقاب است. در این ساختار جدید، هیچ کشوری به تنهایی قادر به اعمال رهبری بلامنازع نخواهد بود و همکاری، چانه‌زنی و رقابت میان قدرت‌های بزرگ شکل تازه‌ای به خود خواهد گرفت. این گذار احتمالاً دوره‌ای از بی‌ثباتی، عدم قطعیت و آزمون و خطا را در روابط بین‌الملل به همراه خواهد داشت.

نتیجه‌گیری

از پایان جنگ جهانی دوم، ایالات متحده در به‌کارگیری قدرت نرم نسبت به سایر کشورها از برتری نسبی برخوردار بوده است. نهادها، بنیادها، فرهنگ عامه، دانشگاه‌ها و مؤسسات مذهبی این کشور، نقش مهمی در گسترش ارزش‌های آمریکایی و تبدیل آن به شریکی جذاب بدون اتکای صرف به نیروی نظامی، برای تأثیرگذاری بر رفتار سایر کشورها ایفا کرده‌اند. با این حال، طی دو دهه اخیر، شکل‌گیری برنامه‌های اثرگذار داخلی و بین‌المللی به تضعیف تدریجی بخشی از قدرت نرم این کشور در نظام جهانی انجامیده است. شکاف فزاینده آمریکا با سایر بازیگران بین‌المللی موجب از دست رفتن بخش قابل توجهی از ظرفیت نرم این کشور در تقابل با اقدامات و رقبای نوظهور شده است. اگرچه بخشی از این افول ریشه در روندهای بلندمدت داشته، اما دوره ریاست جمهوری ترامپ به‌عنوان شتاب‌دهنده‌ای قوی، افول نسبی قدرت نرم آمریکا را تسریع و تعمیق بخشید. سیاست‌های یکجانبه‌گرایانه، خروج از پیمان‌های بین‌المللی، و استفاده از گفتمان‌های تفرقه‌افکن و ضد مهاجرتی، جایگاه هنجاری آمریکا را تضعیف و ظرفیت اقناع و ائتلاف‌سازی آن را محدود کرد. یافته‌ها نشان می‌دهد که نخست، مفاهیمی نظیر «رویای آمریکایی»، امید به پیشرفت، مسئولیت‌پذیری و سبک زندگی لیبرال که روزگاری برای میلیون‌ها انسان جذاب بود، به دلیل عملکرد ضعیف در انتقال غیرمستقیم و غیردستوری ارزش‌ها، تداوم خود را از دست داده است. همچنین اصولی مانند حقوق بشر، نهادهای سیاسی دموکراتیک و آزادی رسانه‌ها که از شاخص‌های قدرت نرم آمریکا محسوب می‌شوند در ارائه تصویری مثبت از این کشور در افکار عمومی جهانی با چالش‌های جدی روبرو شده‌اند. دوم، کاهش اعتبار و مقبولیت نهادهای بین‌المللی به دلیل اقدامات یکجانبه و منفعت‌طلبانه آمریکا در نقاط مختلف جهان، توانایی این کشور در هنجارسازی از طریق نهادهای سیاسی و اقتصادی را تضعیف کرده است. این امر نه تنها قدرت نرم نهادهای تحت نفوذ آمریکا را کاهش داده، بلکه به شکل‌گیری نهادهای

موازی و رقیب در آسیا، اروپا و آفریقا انجامیده است. سوم، کاهش توان نسبی نظامی، ظهور قدرت‌های نوظهور و ناتوانی در حفظ نفوذ در میان متحدان سنتی، جذابیت پیشین قدرت نرم آمریکا را با تردید مواجه ساخته است. هرچند آمریکا همچنان از ابزارهای قدرت سخت (نظامی و اقتصادی) نیرومندی برخوردار است، برای بازیابی رهبری جهانی خود نیازمند بازنگری اساسی در رویکردهای سیاست خارجی، پایبندی بیشتر به هنجارهای چندجانبه‌گرایی و سرمایه‌گذاری مجدد بر دیپلماسی و ابزارهای قدرت نرم می‌باشد. تحولات اخیر جهانی نشان می‌دهد که عصر انحصارگرایی آمریکا به سر آمده و بازیابی اعتماد از دست‌رفته، منوط به اصلاحات داخلی، بازگشت به چندجانبه‌گرایی و مدیریت سازنده رقابت با قدرت‌های نوظهور ارزیابی می‌شود.

منابع

- ایسنا. (۱۴۰۱). «پنج سلاحی که عربستان علاقه‌مند به خرید از روسیه است». قابل دسترس در <https://www.isna.ir/news> : جاودانی مقدم، امیر و امیری، مهدی (۱۳۸۹)، *مؤلفه‌های افول قدرت نرم آمریکا در نظم بین‌الملل*. تهران: مرکز پژوهش‌های مجلس. خبرگزاری تسنیم. (۱۴۰۱). «روسیه و فروش سامانه اس-۳۰۰ به عربستان». خبرگزاری فارس نیوز. (۱۴۰۱). «۵ نشانه افول قدرت آمریکا». قابل دسترس در: <https://www.farsnews.ir/news/14010206001005/5>
- دهشیری، محمدرضا. (۱۳۹۷). دلایل و پیامدهای قدرت نرم آمریکا، *دوفصلنامه علمی و پژوهشی مطالعات قدرت نرم*، شماره ۱۹. دلیرپور، پرویز. (۱۳۹۱). «زوال قدرت نرم ایالات متحده آمریکا، فصلنامه مطالعات قدرت نرم» شماره ۷. رجایی، حسین. (۱۴۰۴). «سیاست خارجی دولت اول ترامپ؛ رویکردانی جمهوریخواهان از بین‌الملل‌گرایی، *مطالعات راهبردی آمریکا*، سال ۴، شماره ۱۶، صص ۳۵-۶۸.
- DOI: [20.1001.1.28210247.1403.4.16.2.6](https://doi.org/10.28210247.1403.4.16.2.6)
- رجایی، علی. (۱۴۰۲). «ریاست جمهوری اول: رویکرد تولیدمحور و گرایش به بین‌الملل‌گرایی، *فصلنامه مطالعات آمریکا*، ۱۲ (۳)، صص ۱-۲۵.
- روزنامه کیهان. (۱۴۰۴). «۱۰۰۰ رسانه و ۶۲۰۰ خبرنگار در آمریکا با فرمان ترامپ به خاک سیاه نشستند». شماره ۱، چهارشنبه ۱۰ مرداد ۱۴۰۴. قابل دسترس در: <https://kayhan.ir/fa/news/305337/1000>
- سایت الف. (۱۴۰۱). «۵ نشانه افول قدرت آمریکا». ۲۳ اردیبهشت ۱۴۰۱.
- کندی، پل (پل). ۱۳۸۵. *پیدایش و فروپاشی قدرت‌های بزرگ* (ترجمه عبدالرضا غفرانی). تهران: انتشارات اطلاعات.
- کریمی فرد، حسین. (۱۴۰۳). «ترامپ‌سیسم و چشم‌انداز آن؛ تشدید بحران هویتی لیبرال دموکراسی و انحطاط ارزش‌های بنیادین آمریکایی در دوران ریاست جمهوری دونالد ترامپ، *نشریه مطالعات راهبردی*، ۴ (۱۶)، صص ۳۴-۱۱.
- DOI: [20.1001.1.28210247.1403.4.16.1.5](https://doi.org/10.28210247.1403.4.16.1.5)
- گرمایی‌فر، محمد و نگار، سارا. (۱۴۰۰). «ریاست جمهوری و مدیریت بحران هویت: بازتولید ارزش‌های بنیادین آمریکایی، *مجله پژوهش‌های سیاسی جهان اسلام*، ۱۰، صص ۷۰-۴۵.
- گیدنز، آنتونی. (۱۳۷۸). *تجدد و تشخیص: جامعه و هویت شخصی در عصر جدید*، ترجمه ناصر موقیان. تهران: نشر نی.
- گزارش کمیسیون راهبرد دفاع ملی آمریکا (۱۴۰۱): کاهش برتری نظامی (LAF).
- مرکز پژوهش‌های مجلس (۱۳۸۹) *مؤلفه‌های افول قدرت آمریکا در نظام بین‌الملل*. شماره مسلسل ۱۰۵۰.
- مرکز پژوهش‌های مجلس (۱۳۹۵) *مهم‌ترین مصادیق نقض حقوق بشر توسط آمریکا*. کد موضوعی: ۲۶۰، شماره مسلسل: ۱۵۱۱۲.
- محقق نیا، حامد. (۱۴۰۰). *یکجانبه‌گرایی دونالد ترامپ و افول قدرت نرم آمریکا در اقتصاد سیاسی جهانی، مطالعات اقتصاد سیاسی بین‌الملل*، دوره چهارم، شماره اول.
- نای، جوزف (۱۳۹۸). *قدرت نرم*، ترجمه سید محسن روحانی و مهدی ذوالفقاری. تهران: دانشگاه امام صادق (ع)، چاپ چهارم.
- نای، جوزف. (۲۵/۱۱/۱۳۹۶). «دونالد ترامپ و افول قدرت نرم آمریکا». قابل دسترس در وبسایت ایسنا: <https://www.isna.ir/news/96112514747>

References

- Bach, Natasha. (2018). "Under President Trump, the U.S.'s 'Soft Power' Is Waning". *Fortune*. Available at: <https://fortune.com/2018/07/13/us-soft-power-ranking-fourth-place/>

- Board, Editorial. (2018). "The squandering of American soft power: Perceptions of the US are hardening around the world". *Financial Times*. Available at: <https://www.ft.com/content/c58fe2a2-d38a-11e8-a9f2-7574db66bcd5>
- Bourdieu, P. (1984). *Distinction: A Social Critique of the Judgement of Taste*. Harvard University Press.
- Bremmer, I. (2017). *Superpower: Three Choices for America's Role in the World*. Portfolio.
- BWO. (2003, Apr. 8). Wars and Boycotts, Both Fade Away. *Business Week Online (BWO)*.
- Cassidy, L. (2020). *The "Muslim Ban" and the Evolution of US Immigration Policy*. Migration Policy Institute.
- Ching, Frank. (2018). "America's decline and China's rise". *EJ Insight*. Available at: <http://www.ejinsight.com/20180122-america-s-decline-and-china-s-rise/>
- Gasana, J. K. (2015). Soft Power and Foreign Policy. *Journal of International Relations*, 12(3), 45-60.
- Gasana, Parfait. (2015). "The Decline of America's Soft Power". *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, Vol. 616, Public Diplomacy in a Changing World (Mar., 2008), pp. 94-109. Sage Publications, Inc.
- Giddens, A. (1991). *Modernity and Self-Identity: Self and Society in the Late Modern Age*. Stanford University Press.
- Honigberg, Brad. (2018). "Recommitting the United States to Soft Power Strategies". *Hopewell*.
- Jones, P., & Brown, L. (2021). The Return of the Nation-State in U.S. Foreign Policy. *International Affairs*, 97(4), 1025–1042.
- KARATAŞ, İbrahim & Glik, Ahmet Hüsrev. (2023). The US Soft Power and the Trump Effect on It. *ADAM AKADEMİ Sosyal Bilimler Dergisi*, 12 (2), 249-265. DOI: 10.31679.
- Kennedy, P. (1987). *The Rise and Fall of the Great Powers: Economic Change and Military Conflict from 1500 to 2000*. Random House.
- Kupchan, C. A., & Garcia, J. I. (2006). *The End of the American Era: U.S. Foreign Policy and the Geopolitics of the Twenty-first Century*. Knopf.
- Martin, P. L. (2017, January 23). "Trump and U.S Immigration Policy". *California Agriculture*, 71(1), 15-17. doi:10.3733/ca.2017a0006
- National Institute for Defense Studies Japan (NIDS). (2017). "China Security Paper 2017: Change in Continuity: The Dynamics of the China-Taiwan Relationship". Available at: http://www.nids.mod.go.jp/publication/chinareport/pdf/china_report_EN_web_2017_A01.pdf
- Nye, Joseph S. (2004). "The Decline of America's Soft Power: Why Washington Should Worry". *Foreign Affairs*, Vol. 83, No. 3 (May-June), pp. 16-20.
- Nye, J.S. (1990). *The changing nature of american power*. Basic Books, New York.
- Nye, J.S. (2006). *Soft power*. Columbia University Press.
- Nye, J. S. (2008). *Soft powers: Tools of success in international implication for U.S.* (M. Rouhni & M. Zulfqari, Trans.). Tehran: Imam Sadiq University Press. (in Persian).
- Nye, Jose Betley, Alexander M. (2017). "The Decline of American Soft Power-Will It Persist after Trump?". *Minn Post*. Available at: <https://www.minnpost.com/community-voices/2017/10/decline-american-soft-power-will-it-persist-after-trump/>
- Nye, J. S. (2019). "American Soft Power in the Age of Trump".
- Nye, J. S. (2021). Soft Power and the Great Power Shift. *Foreign Affairs*.
- Pape, Robert A. (2005). "Soft Balancing Against the United States". *International Security*, Vol. 30. No. 1, Summer Edition.
- Pew Global Attitude Project. (2002). *What the World Thinks in 2002*.
- Pew Research Center. (2021). *U.S. Veterans and Public Confidence in Foreign Policy*.
- Pew Research Center. (2023). *Global Public Opinion in an Era of Polarization*.
- Riordan, S. (2005). Dialogue-based Public Diplomacy: a New Foreign Policy Paradigm? In J. Melissen (Ed.), *The New Public Diplomacy: Soft Power in International Relations* (pp. 180-195). Palgrave Macmillan.
- Rugh, William. (2016). American soft power and public diplomacy in the Arab world. *Palgrave Communications*. DOI: 10.1057/palcomms.2016.104
- Smith, J. (2023). *The Re-globalization: Washington's New Strategy*. Columbia University Press.
- Tomlinson, J. (1999). *Globalization and Culture*. University of Chicago Press.
- Trunkos, Judit. (2020). Comparing Russian, Chinese and American Soft Power Use: A New

- Approach. Published online: 08 Dec 2020. <https://doi.org/10.1080/13600826.2020.1848809>
- Wallerstein, Immanuel. (2003). *The decline of American power: The U.S in a chaotic world*. New Press.
- Wright, Thomas J. (2020). *All Measures Short of War: The Contest for the 21st Century and the Future of American Power*. Yale University Press
- Delirpour, P. (2012). The decline of soft power of the United States of America. *Quarterly Journal of Soft Power Studies*, (7). (In Persian)
- Dehshiri, M. R. (2018). Reasons and consequences of America's soft power. *Scientific-Research Bi-Quarterly Journal of Soft Power Studies*, (19). (In Persian)
- Fars News Agency. (2021). 5 signs of America's power decline. Retrieved from <https://www.farsnews.ir/news/14010206001005/5> (In Persian)
- Garmaefar, M., & Negar, S. (2021). Presidency and identity crisis management: Reproduction of fundamental American values. *Journal of Political Research in the Islamic World*, 10(1), 45-70. (In Persian)
- Giddens, A. (1999). *Modernity and self-identity: Self and society in the late modern age* (N. Mofaghian, Trans.). Tehran: Ney Publishing. (Original work published 1991) (In Persian)
- ISNA. (2021). Five weapons Saudi Arabia is interested in buying from Russia. Retrieved from <https://www.isna.ir/news> (In Persian)
- Javdani Moghaddam, A., & Amiri, M. (2010). *Components of the decline of American soft power in the international order*. Tehran: Parliamentary Research Center. (In Persian)
- Kayhan Newspaper. (2025). 1,000 media outlets and 6,200 journalists in the U.S. went bankrupt under Trump's order. No. 1, July 31, 2025. Retrieved from <https://kayhan.ir/fa/news/305337/1000> (In Persian)
- Kennedy, P. (2006). *The rise and fall of the great powers* (A. Ghofrani, Trans.). Tehran: Ettela'at Publications. (Original work published 1987) (In Persian)
- Karimifard, H. (2024). Trumpism and its perspective: The intensification of the liberal democracy identity crisis and the decline of fundamental American values during Donald Trump's presidency. *Journal of Strategic Studies*, 4(16), 11-34. <https://doi.org/20.1001.1.28210247.1403.4.16.1.5> (In Persian)
- LAF. (2021). Report of the National Defense Strategy Commission: The decline of military superiority. (In Persian)
- Mohaghegh Nia, H. (2021). Donald Trump's unilateralism and the decline of American soft power in the global political economy. *International Political Economy Studies*, 4(1). (In Persian)
- Nye, J. S. (2018, February 14). Donald Trump and the decline of American soft power. ISNA. Retrieved from <https://www.isna.ir/news/96112514747> (In Persian)
- Nye, J. S. (2019). *Soft power* (S. M. Rouhani & M. Zolfaghari, Trans.). Tehran: Imam Sadiq University Press. (4th ed.) (Original work published 2004) (In Persian)
- Parliamentary Research Center. (2016). The most important examples of human rights violations by the United States. Subject Code: 260, Serial No. 15112. (In Persian)
- Parliamentary Research Center. (2010). Components of the decline of American power in the international system. Serial No. 1050. (In Persian)
- Rajaei, A. (2023). The first presidency: Productivist approach and tendency toward internationalism. *American Studies Quarterly*, 12(3), 1-25. (In Persian)
- Rajaei, H. (2025). The foreign policy of Trump's first administration: Republicans' departure from internationalism. *American Strategic Studies*, 4(16), 35-68. <https://doi.org/20.1001.1.28210247.1403.4.16.2.6> (In Persian)
- Site A. (2021, May 13). 5 signs of America's power decline. (In Persian)
- Tasnim News Agency. (2021). Russia and the sale of S-300 systems to Saudi Arabia. (In Persian)